

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

A B C

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 519 P

Poznań, sobota dnia 11 listopada 1933

Rok XXVIII

Poznań, 10 listopada

W piętnastą rocznicę

Lat temu piętnaście pękły okowy, którymi wroga przemoc trzech zaborców ujarzmiła naród polski, pozbawiając go samodzielnego bytu państwowego. Zawieszenie broni, zawarte między główną komendą wojsk sprzymierzonych, a delegatami armii niemieckiej, przypięczętowało ostatecznie klęskę państw centralnych i unicestwiło zbrodnicze plany nowego rozbioru Polski. Rozpadł się w pył haniebny traktat brzeski, odrywający od macierzy męczeńską Ziemię Chełmską i Podlasie, runęły plany, zmierzające do okrojenia b. Królestwa Kongresowego na rzecz Prus i stworzenia z reszty tego kraju fikcyjnego państewka, uzależnionego całkowicie pod względem politycznym i gospodarczym od Berlina.

Nad ziemią polską, przez którą przevalały się w ciągu długich czterech lat obce armie, niszcząc, paląc i mordując, zaświtała jutrzienka wolności. Entuzjazm narodowy ogarnął wszystkie warstwy ludności od Bałtyku po Tatry, od Warty i Odry po dalekie rubieże wschodnie. Ale położenie było nadal groźne. Znaczna część ziem polskich znajdowała się jeszcze pod władzą zaborców bądź okupantów. W ślad za cofającymi się wojskami niemieckimi postępowali ze wschodu bolszewicy; żywy wywrotowy podniosły wszędzie głowę, głosząc hasła rewolucji społecznej. Równocześnie chciwi sąsiedzi przypuścili atak na nasze ziemie kresowe: o bohaterski Lwów rozgorzały zaciekle walki z nacierającymi hordami ukraińskimi. Na terenie międzynarodowym wrogi Polsce siły wszczęły odrazu namiętną propagandę, której celem było nie dopuścić, by ziemie polskie zjednoczyły się znów w jedno wielkie państwo.

W tym groźnym momencie naród polski, mimo wewnętrznych waśni, mimo błędnej polityki pewnych ugrupowań, stanął jednak na wysokości zadania i wygrał wielką stawkę dziejową o swą przyszłość.

Na terenie konferencji pokojowej działacze Komitetu Narodowego Polskiego w Paryżu z Romanem Dmowskim na czele, dzięki swej mądrej i przewidującej polityce, podjętej od pierwszych chwil wojny, zdołali w dużej mierze sparaliżować zakusy wrogich Polsce czynników i doprowadzić przez to do decyzji mocą której przeważająca część polskich ziem zachodnich zjednoczyć się znów miała z resztą macierzy.

Równocześnie wysiłkiem całego narodu przeprowadzona została odsiecz Lwowa, wkrótce zaś potem wybuchło pamiętne powstanie wielkopolskie, które oswobodziło większą część Poznańskiego zpod jarzma pruskiego. Ledwo to się stało, a już oddziały wielkopolskie pośpieszyły na kresy południowo-wschodnie, przyczyniając się walnie do uśmierzenia rebelii ukraińskiej.

Przeżyliśmy jeszcze potem dużo chwil ciężkich i niebezpiecznych: najazd bolszewicki na Polskę w r. 1920,

O politykę zagraniczną Francji

Wielka debata w francuskiej izbie deputowanych — Stanowcze i bardzo ostre wystąpienia poszczególnych mówców przeciwko Niemcom

INTERPELACJE

Paryż. (PAT.) Wielka debata o zagranicznej polityce Francji rozpoczęła się wczoraj po południu. Przemawiali dep. Montillot o sytuacji w Zagłębiu Saary, dep. Guernut o polityce zewnętrznej wogóle, dep. Mandel o rozbrojeniu polityce, dep. Taittinger o bezpieczeństwie Francji, dep. Peri o wystąpieniu Niemiec z Ligi Narodów, dep. Margaine o zagadnieniach polityki zagranicznej wogóle, wreszcie dep. Taudiere, Doeble i Chouffet w sprawie Zagłębia Saary oraz sytuacji w Marokku.

Do tych 10 interpelacyj postanowiono jeszcze dołączyć trzy nowe, a mianowicie dep. Pezeta o polityce rządu, mającej na celu zatrzymanie fali pan-germanizmu w środkowej i wschodniej Europie, dep. Leona Bluma i Fontanier'a w sprawie zagranicznej polityki rządu, wreszcie dep. Ludwika Marina w sprawie zamierzeń rządu wobec pogwałcenia zdemilitaryzowanej strefy nadreńskiej, zerwania przez Niemcy zobowiązań międzynarodowych wynikających z paktu Ligi Narodów.

W SPRAWIE ZAGŁĘBIA SAARY

Pierwszy zabierał głos dep. Montillot. Interpeluje on rząd w sprawie wprowadzenia z terytorjum Saary przez zbrojną grupę trzech mieszkańców, których uwięziono w Niemczech. Mówca zaznacza, że w odpowiedzi na interwencję Ligi Narodów rząd niemiecki oświadczył, iż przeprowadzi śledztwo. Na demarche, jaką uczynił w tej sprawie ambasador francuski w Berlinie, rząd Niemiec odpowiedział notą, w której zaznaczył, iż trzech aresztowani byli komunistami i prowadzili propagandę na terytorjum Palatynatu. Mówca twierdzi, że na obszarze Zagłębia Saary zorganizowana została w tym wypadku zasadzka. Plebiscyt w r. 1935 może się odbyć wtedy, gdy będzie on szczery i swobodny. Obecni kierownicy Niemiec nie ukrywają swych chęci przyłączenia Zagłębia Saary do Niemiec i niedopuszczenia do plebiscytu.

UZBROJONE NIEMCY

Następnie zabrał głos radykał socjalny Guernut.

„Nie jest przecie rzeczą niestosowną — oświadcza Guernut — że pragnie się postawić naród niemiecki w sytuacji uniemożliwiającej mu czasowo skutliwą działalność, naród, który wypowiedział wojnę trwającą 4 lata, wojnę, która zdziesiątkowała młodzież Europy. Nie jesteśmy uzbrojeni dla naszej przyjemności, ale dlatego, że nie jesteśmy pewni bezpieczeństwa.“

dramatyczną walkę o Górny Śląsk, której wyrazem były trzy krwawe powstania ludu śląskiego przeciw jego odwiecznym ciemierzcom, zmagania o wcielenie Wileńszczyzny do państwa polskiego.

Zdrowy duch i patriotyzm narodu polskiego przewyciężył wszystkie te przeszkody; rozdarte na trzy zabory ziemie Rzeczypospolitej poczęły się w szybkim tempie zraszać i łączyć w jeden wielki organizm, zarówno w dziedzinie politycznej, jak gospodarczej i społecznej.

Musimy jednak sobie zdawać sprawę, że to, co zostało dokonane dotychczas, nie wystarcza jeszcze, by zapew-

nić narodowi i państwu polskiemu zdrowy, normalny rozwój, by zapewnić Polsce wielkość i potęgę. Stworzone zostały ramy, które musimy wypełnić odpowiednią treścią, a tą treścią może być tylko ustroj narodowy, oparty o zasadę rządów narodu polskiego w jego państwie i o niewzruszone podstawy prawdy moralnych.

Droga do tego celu jest ciężka, najeżona trudnościami, których przypominać nie potrzebujemy. Wierzmy jednak niezłomnie, że duch narodu polskiego, który dał tyle dowodów swej niespożytej mocy i tężyzny, pokona i te przeszkody, zagradzające drogę do wielkiej przyszłości naszej ojczyzny.

OSTRZEŻENIE PRZED SZANTAŻEM

Dalej Guernut porusza sprawę bezpośrednich rozmów francusko-niemieckich, wskazując na niebezpieczeństwo tych rozmów, gdyż państwa sprzymierzone uległyby koleje temu samemu szantażowi. Mówca wypowiada się wreszcie przeciwko rozmowom w gronie 4 państw, zaznaczając, że albo Niemcy zgodzą się na publiczne rozmowy w Genewie, albo też okaże się definitywnie, że Rzesza nie chce pokoju i świat cały ją potępi.

Zajścia antyżydowskie na wyższych uczelniach

Warszawa (Tel. wł.). Dziś z rana na trzech wyższych uczelniach doszło do zajść antyżydowskich.

W wyższej Szkole Gospodarstwa Wiejskiego i Szkole Głównej Handlowej częściej młodzieży nie dopuszczała do uczelni studentów Żydów a nawet niektórych pobita. Wskutek tego rek-

torzy obu tych uczelni zawiesili wykłady do odwołania.

Na politechnice zaczęto usuwać Żydów z zabudowań uczelnianych na ulicę. Rektor wskutek skargi studentów żydowskich zawiesił wykłady na dzień dzisiejszy. (w)

Mussolini zmienia swych współpracowników

„Duce“ zmierza do skupienia w jednym ręku wszystkich ogniw, związanych z obroną państwa

Rzym (PAT.) W związku z objęciem przez Mussolini'ego tek ministerjalnych aeronautyki i marynarki wojennej twierdzi się, że fakt ten był przewidywany oddawna.

Pierwszym krokiem było ponowne objęcie przez premiera teki ministra wojny, obecnie nastąpił drugi krok, łączący w jednym ręku najwyższy kierunek sprawami obrony państwa.

Przypuszcza się, że w następstwie premier doprowadzi do jeszcze ściślejszej unifikacji ministerstw, tworząc połączone dykasterjum wojskowe, podobnie do połączonego dykasterjum komunikacji, obejmującego koleje, marynarkę handlową, pocztę i telegraf, radjokomunikację oraz telefon.

W obecnej chwili premier łączy

sześć tek ministerjalnych. Nie wyklucza się, że w najbliższej przyszłości należy oczekiwać nominacji na kierowników niektórych ministerstw, prowadzonych obecnie przez Mussolini'ego, a w pierwszym rzędzie w zakresie ministerstwa korporacji, które miałby objąć dotychczasowy podsekretarz stanu w prezydium rady ministrów i wybitny syndykalista Edmund Rossoni.

Dementowane w kołach miarodajnych pogłoski informowały ostatnio, że oczekiwano nominacji ministra spraw zagranicznych. Pośród nazwisk kandydatów wymieniono nazwisko checnego szefa gabinetu ministra ambasadora barona Aloisiego.

Hitlerowcy wicherzą w Zagłębiu Saary

Stosują gwałty i terror, zwłaszcza wobec urzędników — Komisja rządząca domaga się wydania wyjątkowych postanowień

Paryż. (PAT.) Ogłoszony przez sekretarjat Ligi Nar. perjodyczny raport komisji rządzącej zagłębia Saary stwierdza, że w trzecim kwartale 1933 roku sytuacja polityczna na obszarach

Saary ciągle się pogarszała, pomimo zarządzeń, wydawanych przez komisję rządzącą od maja b. r. Incydenty polityczne stają się coraz częstsze i poważniejsze. Partja narodowo-socjalistyczna stara się stworzyć władzę faktyczną obok rządu legalnego, wprowadzając politykę do wszystkich dziedzin życia publicznego. Stronnictwo to doprowadziło do wytworzenia na obszarach Saary atmosfery ciągłego podniecenia, które wywołało żywą reakcję innych stronnictw politycznych Stosowana przez partję narodowo-socjalistyczną taktyka zastraszenia stosowana jest szczególnie wobec urzędników.

Komisja rządząca jest przeto zdania, że, aby uniknąć dalszego pogarszania się sytuacji, która stałaby się nie do zniesienia, niezbędnym jest niezwłoczne wydanie zarządzeń wyjątkowych zarządzeń, nad którymi komisja zastanawia się obecnie i o których w terminie późniejszym złoży sprawozdanie Radzie Ligi Narodów.

Zatarg Gdańska z Ligą Narodów

Po raz pierwszy, zdaje się, wolne miasto Gdańsk weszło w ostry konflikt z Ligą Narodów. Dotychczas Liga Narodów odgrywała rolę rozjemcy w zatargach polsko-gdańskich. Dziś role się odwróciły, gdyż sama instytucja genewska znalazła się w stanie wojny dyplomatycznej ze swoim pupilem. Wolne miasto zbuntowało się poprostu przeciwko swej protektorce i gwarantce jego konstytucji.

Wypadki miały przebieg następujący: Wiceprezydent senatu gdańskiego p. Greiser oświadczył, że w myśl zasady hitlerowskiej do policji gdańskiej nie mogą należeć osoby z poza obozu narodowo-socjalistycznego. Ten ekskluzywizm partyjny wywołał protest na łamach pism centrowego i socjalistycznego. Oba pisma zostały natychmiast zawieszane. Wydawcy ich zwrócili się wówczas do wysokiego komisarza Ligi Narodów jako do gwaranta i opiekuna instytucji gdańskiej z protestem i z wezwaniem, ażeby Liga Narodów przywróciła stan prawny zgodny z liberalną i demokratyczną konstytucją. Wysoki komisarz p. Rosting, którego przyjazny i pobłażliwy stosunek wobec Gdańska jest dobrze znany, zwrócił się do prezydenta senatu p. Rauschninga z protestem i z żądaniem cofnięcia represyj wobec obu pism.

P. Rauschning protestu nie przyjął, natomiast kazał aresztować redaktorów obu pism za denuncjowanie własnego rządu przed obcymi czynnikami. Wysoki komisarz Rosting zwrócił się wówczas do Genewy z żądaniem zwolnienia nadzwyczajnego posiedzenia Rady Ligi Narodów, celem rozpatrzenia sytuacji. W Genewie uznano, że byłoby rzeczą niewskazaną zwoływać nadzwyczajne posiedzenie Rady i w komunikacie oficjalnym sekretarjatu Ligi postarano się o uniknięcie zbyt dramatycznego przedstawienia zajścia, mimo to sprawa jest otwarta i zatarg będzie musiał być rozpatrzony prędzej czy później przez najwyższe instancje genewskie.

Prezydent senatu Rauschning nie dał zresztą za wygraną, lecz zwołał przedstawicieli prasy zagranicznej, m. in. również polskiej, wobec której wyłożył stanowisko senatu. Zaatakował on bardzo ostro wysokiego komisarza Ligi oświadczając, że potraktował on wolne miasto tak, jak „gubernator” traktuje jakieś „państwo murzyńskie”. Określenie „państwo murzyńskie” kilkakrotnie powtarzało się w przemówieniu prezydenta senatu. Rolę wysokiego komisarza pragnie p. Rauschning ograniczyć do roli „obserwatora” i pośrednika w stosunkach polsko-gdańskich.

Sprawa zatem przybrała charakter zasadniczy. Dotyczy ona podstaw ustroju wolnego miasta, jego stosunków z Ligą Narodów oraz jego pozycji w polityce międzynarodowej. Gdańsk zbuntował się przeciwko swej protektorce, która tyle razy faworyzowała go na niekorzyść Polski, po wystąpieniu z Ligi Narodów Niemiec. Ten zbieg okoliczności nie jest zapewne przypadkowy. W Gdańsku rządzi partja narodowo-socjalistyczna, która niewątpliwie stosuje się do wskazań i posunięć centrali berlińskiej. Poza faktem jest, że obecna konstytucja Gdańska nie da się pogodzić z pojęciami hitlerowców.

Polska bezpośrednio nie jest zaangażowana w tym zatargu. Dziennikarze polscy którzy byli przyjęci przez prezydenta Rauschninga, byli traktowani przez niego z wyróżniającą uprzejmością. Prezydent senatu gdańskiego kilkakrotnie wobec nich podkreślał, że mniejszość polska w Gdańsku w niczem nie ucierpi z powodu zatargu z Ligą Narodów, oraz zapewniał,

Dalsze losy uwieczonych narodowców

Z Rawicza donoszą:

Z pomiędzy czterech uwieczonych w dn. 26 października r. b. narodowców, dwaj, t. j. pp. Mral i Rataszewski po siedmiodniowej głodówce zaczęli przyjmować pokarm, natomiast dwaj inni, tj. pp. Lewandowski i Pawlak uprawiali głodówkę dalej.

Dnia 4 b. m. zajechał przed więzienie wóz Czerwonego Krzyża i zabrał pp. Lewandowskiego i Pawlaka. Wywieziono ich do Wronek gdzie mają być sztucznie odżywiani.

Adw. Pollak zrobił zażalenie do sądu okręgowego przeciw aresztowaniu wymienionych czterech narodowców i postawił wniosek o ich uwolnienie.

że zatarg ten niema żadnego związku ze stosunkami polsko-gdańskimi.

Nie wiemy jak się rozwiną dalsze wypadki. Prasa zagraniczna, zwłaszcza francuska, jest w najwyższym stopniu zaalarmowana posunięciami senatu gdańskiego, obawiając się że mogą one doprowadzić do ogromnego zaostrzenia stosunków w bardzo drażliwym miejscu Europy. Liga Narodów zajmuje stanowisko wyczekujące i nie ma, zdaje się, zamiaru zastosować ostrych środków.

Bez względu jednak jak się rozwiną dalsze wypadki, Polska nie może patrzeć obojętnie na politykę senatu gdańskiego. Należąc do Ligi Narodów i jako kierowniczka gdańskiej polityki

Żydzi idą z „sanacją”

Uchwały wiecu żydowskiego w Toruniu

Donosiliśmy już że Żydzi bydgoscy i poznańscy zgłosili akces do „sanacji” przy nadchodzących wyborach miejskich.

Obecnie prasa pomorska donosi, że w Toruniu odbył się wiec żydowski w związku z wyborami do rady miejskiej. I tu uchwalono poprzeć „sanację” idącą na tamtejszym terenie pod

Oferty żydowskie

S. Stupnicki, na tle wyjazdu Grinbauma z Polski do Palestyny, porusza („Moment” z 27 ub. m. art. „Upadek na równej drodze”) błędy jego polityki i wskazuje, na czym powinna polegać polityka żydowska w Polsce. Polityka jego była prostolinijna, on nie chciał iść na kompromis z nikim z pośród Polaków, nawet z „sanacją”. Był to olbrzymi błąd, gdyż wobec stanowiska obozu nacjonalistycznego Żydzi nie mają innego wyjścia:

„W polityce... musi się szukać mniejsze zło, szczególnie, że w Polsce nie mamy wyboru. Drugi partner, endecja, jest dla nas absolutnym złem. Endecja chce nas zniszczyć. Komuż obecnie może przyjść na myśl takie życzenie, aby endecja doszła do władzy.”

Gospodarka „sanacyjna” we Lwowie

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego.”)

L w ó w, 10 listopada.

Zbliżający się okres wyborów samorządowych na terenie Małopolski wschodniej, a więc i we Lwowie, skupia powoli uwagę opinii na bilansie rządów „sanacyjnych” w gminie lwowskiej, gdzie B. B. opanowało te rządy w pełnych 100 proc. nie dzieląc się absolutnie z nikim odpowiedzialnością. Może się stało i lepiej, gdyż obraz końcowy posiada mocne i wyraźne kontury.

A sytuacja jest wręcz katastrofalna. Wystarczy spojrzeć tylko na kilka cyfr, aby przekonać się o rezultatach „radosnej twórczości”, którą rozwinęli po kolei dwaj mianowani komisarze: p. Strzelecki, a potem p. Nadolski i z kolei dwaj prezydenci miasta, wybrani przez mianowaną radę miejską p. Brzozowski, czołowy poseł B. B. z m. Lwowa, oraz rezydujący obecnie p. Drojanowski. Miasto stoł po sześciu latach gospodarki „sanacyjnej” na brzegu przepaści finansowej.

Dość powiedzieć, że zadłużenie miasta wynosi w tej chwili 39 milionów złotych, przy niewiele ponad 18-miljonowym budżecie rocznym na r. 1933/34. Ta wręcz zastraszająca propozycja nabiera wyrazu przy bliższem zanalizowaniu budżetu.

Trzeba najpierw podkreślić, że ostatnie lata (od 1928/9) były we Lwowie okresem wprost lekkomyślnie wysokiego budżetów. Bo gdy jeszcze w r. 1926 budżet miasta wyniósł zaledwie 12.664.202,36 zł. to w wspomnianym roku 1928/9 podskoczył do sumy 23.196.927,59 zł. na tej wyżynie utrzymał się przez rok następny, aby w r. 1930/31 opaść do 21.740.925 zł. w r. 1931/2 do 19.679.121 zł. i dojść do 18 milionów w roku bieżącym. Ogólna zasada „radosnej twórczości” znalazła zatem zastosowanie i na gruncie lwowskim na to, aby po krótkim tustym okresie trzeba było zacząć gwałtownie szukać ratunku w kompresjach budżetowych ze szkodą miasta i jego całej ludności.

zagranicznej oraz posiadziela portu gdańskiego. Polska jest w najwyższym stopniu zainteresowana w rozwoju i w załatwieniu całej tej sprawy. Nie może być nam obojętne, jakimi metodami Gdańsk będzie rządzony i jakie zajmie stanowisko wobec prawa międzynarodowego z którego czerpie swoje istnienie Gdańsk chce się dziś wyzwolić z pod wpływu Ligi Narodów, chce zrobić dalszy krok ku faktycznemu związaniu się z Rzeszą Niemiecką. Są to objawy, które z naszej strony wymagają jak największej czujności i uwagi. Podważenie statutu prawnego Gdańska groziłoby bardzo poważnie całemu kompleksowi stosunków nad Bałtykiem, a do tego Polska żadną miarą dopuścić nie może, choćby miała uciec się do środków bardzo radykalnych.

firmą „Narodowego Bloku Gospodarczo-Społecznego”.

Doprawdy — piękna to lista „narodowa”, z którą w jednym szeregu idą sjonisci, bojówki Zabotyńskiego i handlarze żydowscy, podkopujący byt kupiectwa i rzemiosła polskiego na Pomorzu.

Warunki bytu Żydów w rozproszeniu wymagają posiadania w tonie ludności rdzennej pewnej grupy, „dobrego przyjaciela”, którą możnaby było brać na kawał i która by ułatwiała ten byt:

„Stalej, wszechstronnej opozycji nie można prowadzić. Nie można walczyć na wszystkich frontach. Ludność żydowska przeciw nie może być okrażona ze wszystkich stron samymi tylko wrogami. Przeciwnie ona musi mieć chociaż jednego dobrego przyjaciela, któremu przynajmniej należy wmówić, że się jest jego przyjacielem, a nie rzucać się do oczu z krzykiem: ty jesteś moim wrogiem.”

Tymczasem z „sanacją” nie umiał zżyć zgodnie Grinbaum i dlatego musiał opuścić Sejm. Ci, co go zastępują, potrafią wmawiać w „sanację”, że są jej przyjaciółmi.

Oczywiście, że w międzyczasie skutkiem ogólnego kryzysu siła płatnicza mieszkańców zmalała, za czym poszły niedobory w preliminarzowanych dochodach gminy, a w rezultacie deficyt który stał się już nieodłączną cechą gospodarki miejskiej we Lwowie. Dość powiedzieć, że trzy tylko kwartały ub. roku budżetowego przyniosły zmniejszenie przewidzianych dochodów o 3.948.670,42 zł. W tym roku jest jeszcze znacznie gorzej.

Warto się przyrzeć niektórym danym z bieżącego roku budżetowego. Weźmy dla przykładu drugi dział budżetu, obejmujący dochody z przedsiębiorstw komunalnych, ilustrujących „lepiej racjonalność i rzetelność gospodarki”. Wysuwa się tu na plan pierwszy jedna kolej elektryczna, która — bary — przyniósł rezydent budżetowy na wiosnę b. r. — jest przedsiębiorstwem deficytowym. Na czele wymienionych przez niego przyczyn tego stanu rzeczy idzie „przebieżenie wydatkami personalnymi”. Wydatki te istotnie są wysokie, jeśli zważyć, że zarówno miejska kolej elektryczna, jak wogóle elektrownia lwowska stały się przytulkiem plantatorów różnego typu, o których raz po raz dochodzą głuche wieści w formie różnych afer defraudacyjnych na mniejszą i większą skalę. Kilka z nich skończyło się nawet tragicznie, bo samobójstwem defraudantów.

Równocześnie zaś ostatnie tygodnie

W piątek, dnia 10 listopada 1933 r., o godz. 20 w sali 18-tej Collegium Minus, odbędzie się

Uroczysta Inauguracja Pracy Akademickiego Zrzeszenia Miłośników Kultury

Słowo wstępne wygłosi prezes Zrzeszenia, kol. Stanisław Czapiński.

Zasadnicze przemówienie p. t. „O istocie i zjawiskach kultury” — wygłosi prof. dr. Adam Żółtowski.

Wstęp wolny.

Wstęp wolny.

dowodzą skandalicznych wprost, ściśle fachowych zaniedbań panujących w elektrowni gdwz Lwów w krótkim tym okresie czasu już kilkakrotnie porabiany był światła. Czynniki „miarodajne” wyjaśniały, że istnieje jakiś defekt w turbinach. Niedolestwo kierownictwa pod tym względem uwydatniło się w całej pełni.

Tramwaje lwowskie przedstawiają stan oplakany. Wszelkie „reformy” zupełnie zawodzą, spadek dochodów jest zastraszający.

Drugim skandalem jest sprawa gazonu. Miasto nabyło gaz ziemny i zawarło — jak się wyraził referent budżetu — „niefortunny kontrakt” z „Gazolina” o dostarczanie gazu i to od razu na trzy lata. Wszystko staje się jednak jasne, jeśli przypomnieć, że za „Gazolina” stoi poseł Wojciechowski z B. B., jeden z „opiekunów” rodzimego przemysłu naftowego.

Jeśli do tego wieńca dodać sprawę miejskich domów mieszkaniowych, świeżo okrytych sławą defraudacyj wysokiego dygnitarza „sanacyjnego” Rybakowa, osobistego zaufanego prezydenta miasta, b. prezesa koła B. B. urzędników miejskich w Poznaniu, — to na tym odcinku obraz będzie mniej więcej wyczerpany naturalnie tylko w najogólniejszych zarysach.

Beznadziejnie przedstawia się położenie po stronie wydatków. Rzućmy okiem na sprawę głoszących już w całej Polsce teatrów miejskich. O ich tradycji i poziomie lat minionych nie trzeba tu wspominać. W ostatnich sześciu latach wyłożono na teatry 5 milionów 584.174 zł. Rezultatem tego wydatku jest zlikwidowanie opery lwowskiej co pozostanie chyba na zawsze najmniejszą kartą rządów B. B. w magistracie lwowskim, i dzisiejszy stan teatru, który pozornie prezentuje się dobrze, ale pod względem finansowym przedstawia się tak samo deficytowo, jak dawniej pomimo zlikwidowania i podjęcia jakichkolwiek innych konkurencyjnych imprez teatralnych. Przyczyna tego tkwi w tem, że kilkuletnie, wręcz nieodpowiedzialne posunięcia na odcinku teatralnym ze strony gminy głośno zresztą w całej opinii kulturalnej Polski, podjęły we Lwowie w zupełności zaufanie do instytucji teatru.

Dla ilustracji warto rzucić okiem na resztę działu kultury i sztuki, na który wydatki zostały skreślone ostatnio do wprost nieprawdopodobnych granic. Wniosek zarządu gminy opiewał w tym dziale na 219.457 zł (!) i dopiero przez radę miejską kwota ta została podwyższona na 1.258.718 zł. Lecz i ta kwota nie będzie naturalnie w większej części realizowana wobec oplakanej sytuacji finansowej miasta.

Jeden z najistotniejszych działów gospodarki miejskiej, t. j. opieka społeczna, został również zredukowany do minimum przyrzecem — rzecz znamienita — szczególnie uwzględnione mimo to zostały interesy ludności żydowskiej. Sama tylko żydowska gmina wyznaniowa otrzymała jako ryczałt dla ubogich Żydów kwotę 110 tys. zł. subwencje dla instytucji dobroczynnych żydowskich wyniosły 35 tys. zł. a obok tych pozycji szereg poszczególnych organizacji żydowskich otrzymał osobne poparcie finansowe, nie stojące w żadnym stosunku do istotnych potrzeb Żydów w porównaniu z niedzą ludności polskiej.

Tak się przedstawiają pobieżnie niektóre odcinki smutnych rezultatów komisarstwa „sanacyjnego” rządów we Lwowie. Opis ten nie jest pełny. Uzupełnić go należy wyrażeniami na temat moralno-politycznych i gospodarczych skutków nieszczonego okresu.

Kl. Hr.

Echa zamknięcia U. W.

Warszawa (Tel. wł.) We czwartek rozpoczęła się na uniwersytecie warszawskim sesja sądu dyscyplinarnego dla rozpatrzenia spraw 5 studentów na tle ostatnich zajęć, które spowodowały zamknięcie uczelni. Sprawy rozpatrywane są pojedynczo, ale wyroki dyscyplinarne zostaną opublikowane dopiero przed wznowieniem zajęć. (w)

Nowi lau reaci nagród Nobla

Sztokholm (PAT). Wczoraj przyznane zostały 2 nagrody Nobla w dziedzinie fizyki za rok ubiegły i bieżący. Według decyzji akademii nauk nagroda za r. 1932 przyznana została prof. Wernerowi Heisenbergowi z Lipska za jego teorię mechaniki kwantów. Nagroda za r. 1933 podzielono między

prof. Edwina Schrödingera z Austrii, ostatnio wykładającego w Oxfordzie i prof. Diraca z Cambridge, za jego odkrycia z dziedziny nowej teorii budowy atomów.

Nagroda w dziedzinie chemii za r. 1933 nie została przyznana. Przyznanie jej odłożono do roku następnego.

Szczegóły zabójstwa króla Afganistanu

Miał być zamordowany przez służbę w chwili, gdy wychodził z haremu

Bombay (PAT). Nadchodzą tu szczegóły o zabójstwie króla Afganistanu Nadira Khana.

Według tych wiadomości, król Nadir został zamordowany w swoim pałacu przez dworzan.

Król napadnięty miał być przez wiernych mu dotychczas dworzan w

chwili, gdy opuszczał harem. Napastnicy dali do króla 3 strzały rewolwerowe. Zabójcy wlekli następnie rannego króla, poczem go zaszyteliwali.

Ani do Bombaju ani do New Delhi nie nadeszły jeszcze oficjalne sprawozdania o okolicznościach zabójstwa.

Wyrok „brzeski“

Warszawa (Tel. wł.). Kancelaria sądowa zawiadomiła kancelarię Sejmu drogą urzędową o zapadłym wyroku na posłów skazanych w procesie brzeskim.

Takie same zawiadomienie wysłano do kapituły orderów oraz do instytucji zawodowych. Koszta (niezależnie od opłat, wynoszących po kilkaset złotych od skazanego, sąd określił na 18 tys. i na tą sumę wszyscy oskarżeni są solidarnie skazani. (w)

Na kuracji w Czechosłowacji

Warszawa (Tel. wł.). Witos, Kiernik i Bagiński odwiedzili wczoraj Brno, zwiedzając muzea i korporacje gospodarcze. Wrócili stamtąd do jednego z uzdrowisk czechosłowackich, gdzie zresztą przebywają stale w celach kuracyjnych od chwili wyjazdu z Moarwskiej Ostrawy. (w)

Skazanie księdza za kazanie

Warszawa (Tel. wł.). Podczas rozprawy przeciwko ks. Bachocie obrońca poseł Liwo żądał wyłączenia sędziego Patyńskiego który przesłuchiwał w charakterze sędziego śledczego jednego ze świadków. Prokurator uznał żądanie obrońcy za późnione. Obrona wniosła od wyroku apelację. (w)

Niezatwierdzenie prorektora

Warszawa (Tel. wł.). Prorektor uniwersytetu lwowskiego prof. Franke nie został zatwierdzony przez ministra oświaty. Wobec tego senat lwowski teraz poraz piąty przystąpi do wyboru prorektora. (w)

O ulgi kolejowe

Warszawa (Tel. wł.). Ministerstwo komunikacji przyznało Związkowi Inwalidów prawo przywozu na podstawie niższej taryfy kolejowej węglem z kopalń śląskich i dąbrowieckich, przeznaczonych dla rodzin inwalidów.

Sprawa przemytnika Sala

Warszawa (Tel. wł.). Obrona Sala, herszta przemytników, skazanego na 3 lata więzienia, kierowanie bandą przemycającą opium w Niemczech, zgłosiła wniosek o zwolnienie Sala za kaucją. Wniosek ten sąd odrzucił. Sala przetransportowano do więzienia mokotowskiego. (w)

Święto polskie w Bernie

Morawska Ostrawa (PAT). Staraniem Klubu Czeskopolskiego oraz Stowarzyszenia Kobiet Słowiańskich i Związku Studentów Polaków odbyła się w Bernie Morawskim uroczystość ku uczczeniu polskiego święta państwowego w 15 rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę. Największą miejscową salą stadjonu sokolego była przepiękna sympatykami i przyjaciółmi Polski.

Uroczystość rozpoczęła się odśpiewaniem hymnu polskiego i czeskosłowackiego przez chór „Opus”. Przemówienie okolicznościowe wygłosił prezes klubu prof. Kotaja, który położył nacisk na znaczenie święta dla Polski oraz zadziwiający rozwój jej w każdej dziedzinie życia w ciągu ostatnich lat. Domański podziękował organizatorom za manifestacyjny przejaw sympatii dla Polski. Część muzyczną programu wypełniły występy wirtuozki Eugenji

Umińskiej z Warszawy. Akademię, transmitowaną przez radiostację berneńską, zaliczyć należy do najbardziej udanych imprez polsko-czeskich na terenie Berna.

Młodociany ojcobójca

Straszna tragedia w rodzinie gospodarskiej

Warszawa (Tel. wł.). Wiele Łubki w pow. plockim (b. Kongresówka) stała się widownią straszego dramatu rodzinnego.

W wiosce tej zamieszkiwał właściciel 40-morgowego (80 mórg magdeburskich) gospodarstwa Cytacki, znany z ostrego, a nawet okrutnego obchodzenia się z swymi dziećmi. Tak np. w czasie świąt Wielkanocnych zbil je surowy ojciec niemilosiernie i bez przyczyny.

W dwa tygodnie po wypadku, 17-letni syn, wróciwszy późnym wieczorem do domu, strzelił po ciemku do ojca, zabijając go na miejscu. Dodać należy, że zabity przez syna, obchodził się również źle z swoją starszą matką, którą nawet wyrzucił z domu. Sprawa mordu ojca przez syna, znalazła się przed sądem okręgowym w Plocku. Sąd biorąc pod uwagę okoliczności łagodzące, skazał młodocianego ojcobójcę na 7 lat więzienia.

Od wyroku tego obrońca młodego Cytackiego, adw. Hoffmokr-Ostrowski wniósł apelację, domagając się zmiany kwalifikacji czynu. Równocześnie i prokurator, wniósł apelację, domagając się kary wyższej.

We czwartek sąd apelacyjny po rozpoznaniu sprawy, apelację prokuratora oddalił, a uwzględniając apelację obrońcy, obniżył oskarżonemu karę z 7 na 5 lat zwykłego więzienia.

Najazd dzików

Warszawa (Tel. wł.). Do lasów wawiszowskich w okolicy Mołożyna na Wileńszczyźnie blisko granicy słowackiej przeszło do Polski przez granicę stado, liczące przeszło 100 dzików.

Biskup śląski u Ojca św.

Miasto Watykańskie (KAP). Ojciec św. przyjął na audjencji na wstępie J. Em. ks. Stanisława Aciego, biskupa diecezji śląskiej.

„Drang nach Osten“

Ryga (PAT). Tutejsza policja polityczna zaskoczyła w mieszkaniu jednego z przywódców niemieckich hitlerowców nielegalne zebranie, w którym brało udział około 30 osób. Skonfiskowano wiele ważnych dokumentów. Aresztowani zostali poddani ścisłemu badaniu, poczem wypuszczono ich na wolność.

Według doniesień dzienników, było to zebranie członków tajnej organizacji, mającej na celu przygotowanie dominacji baronów niemieckich na Łotwie. Organizacja ta buduje swe nadzieje na wzrastającym ciele „Drang nach Osten” Niemiec hitlerowskich.

Awantury na uniwersytecie

Wiedeń (PAT). Wczoraj ponowily się zamachy gazami łzawiącymi na uniwersytecie i politechnice wiedeńskiej. Policja aresztowała 20 studentów. W instytucie fizjologicznym przed wykładem prof. Duriga studenci nar.-soc. zaczęli śpiewać pieśń

„Horst Wessel”. Prof. Durig wezwał studentów do zaprzestania śpiewu, wskazując, że swoim postępowaniem przyczynią się do zupełnego zniesienia swobód akademickich. Studenci zamilkli, poczęli jednak obrzucać wyzwiskami swoich przeciwników politycznych. Wobec tego wkroczył oddział straży uniwersyteckiej i pozostał na sali przez cały czas wykładu. Na wszechnicy handlowej panował dzisiaj spokój.

KTO
POPIERA PRZEMYSŁ ZAGRANICZNY
ODBIERA CHLEB ROBOTNIKOM
POLSKIM!

Kalendarz
zebrań przedwyborczych
OBOZU NARODOWEGO
W POZNANIU

Główna: piątek 10 listopada o godz. 7 wieczorem w sali p. Książka, ul. Główna.

Dęblice: niedziela, 12 listopada o godz. 4 po południu w lokalu p. Figla „Pod Akacją”, ul. Świerczewska.

Winlary, Solacz, Gołecin: niedziela, 12 listopada o godz. 2 po południu w sali ogrodu w Urbanowie.

Z Teatru Wielkiego

„Bal maskowy” Verdiego

Stara to prawda, że najłatwiej jest krytykować czyjąś działalność, szczególnie jeśli się ją sądzi tylko po wierzchu, nie zaglądając za kulisy sprawy. Trudno jednak wymagać od publiczności, aby, idąc do teatru, patrzyła na scenę nie z widowni a od strony kulis, które się przecież nawet policyjnym zakazem starannie przed nieproszonym okiem zamyka. To też działalność teatru musi być sądzona tylko od strony sceny, czyli „z pozorów”. bo te „pozory” są właśnie istotą teatru. I nie właściwie nikogo nie obchodzi, jak się rzeczy za kulisami mają. Obecnie życie zakulisowe teatru jest niewątpliwie ciężkie (myślę oczywiście nie o plotkach i intrygach, a o bycie i walce powszedniej już nie osób a instytucji całej).

Jednak przy ocenie działalności publicznej teatru względem na to może być okolicznością łagodzącą tylko wyjątkowo. Jeżeli przyjęlibyśmy go za regułę, musielibyśmy się przestać liczyć z operą jako placówką kulturalną - artystyczną a traktować ją jako filję ZUPU, jak to ktoś trafnie zauważył. Bronimy się wszyscy od tego wszelkimi siłami i dlatego ustosunkowanie się rzeczowo-krytyczne do pracy zespołu operowego musi być uznane za jedynie godne tej instytucji i właściwe.

Z tego punktu widzenia dotychczasowe rezultaty tegorocznej działalności operowej, polegające na mniej lub więcej starannym odgrzewaniu pozostałego po gościach menu muszą być uznane za niedostateczne. Na usprawiedliwienie tego stanu rzeczy znajdzie się napewno mnóstwo bardzo poważnych przyczyn. Cóż z tego, kiedy wyluszczenie przyczyn będzie tylko tłumaczeniem się, które zrozumieją oddzielne jednostki, publiczności to jednak do teatru nie przyciągnie. A o tę publiczność przecież głównie chodzi. Narazie pod względem frekwencji jest niżej. Chodziłoby więc o to, żeby słuchacza za długo na odgrzewanej strawie nie trzymać.

Wznowienie „Balu Maskowego” dało okazję zespołowi do zaprezentowania rzeczywiście rzetelnego wysiłku. Przedstawienie było doskonałe i w każdym szczególe starannie przygotowane. Szczególnie zespoły brzmiały tak ładnie i równo, jak już dawno się u nas nie słyszało. Soliści również włożyli dużo pracy i uwagi w przygotowanie swych partii. Orkiestra brzmiała przejrzyście i była podatna na zmiany dynamiczne, a p. Barański dał jeszcze raz dowód, jak doskonałym jest muzykiem i doświadczonym kapelmistrzem, bo poziom muzyczny przedstawienia to przecież jego zasługa.

Pomimo to, a może właśnie dlatego, że przedstawienie było tak udatne, nie można się było oprzeć wrażeniu bezcelowości tej pracy, bo przecież „Bal Maskowy” nawet w tak świetnej obsadzie publiczności nie ściąganie.

Głównymi wykonawcami byli: p. Woliński jako gość śpiewający z widocznym upodobaniem swoją koloraturą partię p. Janowska — tym razem jako sopran p. Olga (w zgrabnej sylwetce Oskara), p. Hupertowa, p. Karpacki, Urbanowicz i in.

ST. WIECHOWICZ.

Przepowiednia pogody na sobotę:
W nocy przymrozek zrana mglisto, w ciągu dnia pochmurno i pogoda zmienia, wiatry północne i północno-zachodnie, miejscami drobne opady.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.65 zł, w Gdańsku na Warszawie 5.63 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. niem. w dewizach 211.80 zł gotówką 209.50 zł, za 100 guld. gd. w dewizach 172.96 do 173.22 zł, gotówką 172.62 zł.

POZNANSKA GIEŁDA PIENIEŻNA

Poznań 10 11 1933 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono — bez notowania i obrotu — za 5% poz. konwers. 48.—% oraz za 3% poz. bud. 37¼% obracano zaś 4% premj. dol. po 47¼% oraz 4% poz. inwest. po 102 — w placeniu

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. handlowano 4¼% dolarowe listy zast. po 36 —% (przy kursie dolara 5.63½) zaś 4¼% dolarowe listy zast. w zlocie poszukiwano po 40.—%, jak również 4¼% zlotowe listy zast. po 36½%.

Z akcji bankowych poszukiwano Bank Polski po 79.— bez oddawców.

Komunikat.

Z powodu Święta Narodowego w dniu 11 bm Giełda Pieniężna będzie nieczynna. Następne zebranie giełdowe odbędzie się w poniedziałek, dnia 13. bm.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papier procentowy:

(Kurs w procentach nominalu)
4¼% dolarowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 a 5.63½ 36 —% +
4¼% dolarowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 a 8.90 40 —% P

(Kurs w złotych)
4% poz. premj. dol., serja III 47.50 P.
4¼% zlotowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 36½ P
4% premj. poz. inwestycyjna 102.— P.
Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań 10 11 1933 r.

Warunki: Handel hurtowy naryte! Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: 1 żyto 727 g/l 2. pszenica 756 g/l. 3. owies 500 g/l.

Ceny transakcyjne
Żyto 585 tonn par. Poznań . . . 14,75
Owies 15 tonn par. Poznań . . . 13,20

Ceny orientacyjne

Żyto . . . 14,50 — 14,75

Uspodobienie spokojne . . .

Pszenica . . . 17,75 — 18,25

Uspodobienie spokojne . . .

Jęczmień browarowy . . . 15,25 — 16,00

Uspodobienie słabe . . .

Jęczmień 695—705 g/l . . . 13,75 — 14,00

Jęczmień 675—685 g/l . . . 13,25 — 13,50

Uspokojenie słabe . . .

Owies . . . 13,00 — 13,25

Uspodobienie spokojne . . .

Maka żytnia 65% w/w work. . . 20,75 — 21,00

Uspodobienie spokojne . . .

Maka pszenna 65% w/w work. . . 29,00 — 31,00

Uspodobienie spokojne . . .

Otręby żytnie . . . 9,75 — 10,25

Otręby pszenne . . . 9,25 — 9,75

Otręby pszenne (grube) . . . 10,25 — 10,75

Rzepak zimowy . . . 38,00 — 40,00

Gorzyczka . . . 37,00 — 39,00

Wyka latowa . . . 15,00 — 16,00

Peluszka . . . 15,00 — 16,00

Groch Viktoria . . . 21,00 — 24,00

Groch Folgera . . . 21,00 — 23,00

Seradela . . . 14,00 — 16,00

Koniczyna czerwona . . . 100,00 — 200,00

Koniczyna biała . . . 80,00 — 120,00

Koniczyna żółta odluszczone . . . 90,00 — 110,00

Ziemiaki jadalne . . . 2,45 — 2,70

Ziemiaki fabr. za kilo % . . . 14

Makuch lniany . . . 18,00 — 19,00

Makuch rzepakowy . . . 15,00 — 15,50

Makuch stonecznikowy . . . 18,50 — 19,50

Srut Soja . . . 23,0 — 23,50

Mak niebieski . . . 56,00 — 60,00

Ogólne usposobienie spokojne

Transakcje na odmiennych warunkach:

żyta 885 tonn, pszenicy 45 tonn, jęczmienia 75 tonn, otrąb żytnich 15 tonn, rzepaku zimowego 30 tonn.

Uwaga: W sobotę, dnia 11 listopada br. będzie Giełda nieczynna.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen.

Poznań 10 11 1933 r.

Spędzono: buhajów 2, krów 12, świń 220, prosiąt 230, cieląt 141, owiec 36, razem 421 zwierząt.

Antyżydowskie demonstracje w Palestynie

Jerozolima, 28 października. Jak wiadomo, Arabowie mają dość Żydów. Nigdzie ich nie chcą mieć, dlatego gromadnie zaczęli napływać do Palestyny, którą nazywają nie inaczej, jak Erec Izrael. „Ziemią Izraela”, mimo że dotąd Arabowie są w Palestynie w przynajmniej wprost większości. Arabów mamy bowiem w Palestynie przeszło 8 000 000. Żydów zaś 2 000 000 najwyżej. W roku 1919 było w Palestynie Żydów nie więcej, jak 55 000. W ostatnim spisie ludności (dnia 18 listopada 1931 roku) naliczono Żydów już przeszło 174 000. Obecnie zaś ich liczba dochodzi podobno do 200 000.

Co tygodnia przybijają okręty do Jaffy i Hajfy i przywożą emigrantów żydowskich w niebывалych wprost ilościach. Arabom — odwiecznym właścicielom Palestyny — serca się rozdierały. Zaczęto protestować, pojedynczo, ustnie, w dziennikach. Cóż, kiedy nikt na nich nie zwracał uwagi. Miarka cierpliwości ich się jednak przebrała.

Dwa tygodnie temu egzekutywa arabska zebrała się w Jerozolimie na ważne narady. Podczas tego zebrania postanowiono urządzić w piątek 13-go października po odbytych modlitwach w meczecie Omara, demonstrację protestującą przeciw imigracji żydowskiej ze Starego miasta przed gmach, w którym mieszczą się biura rządu palestyńskiego. Rząd palestyński starał się zniweczyć te zamiary, zakazując udania się pochodem przed gmach rządowy. Mimo to Arabowie usiłowali odbyć pochód. Z tej przyczyny przyszło do krwawego starcia między demon-

strantami a policją. Na szczęście obyło się na kilku lekko ranionych z obu stron.

Po nieudanej demonstracji egzekutywa arabska postanowiła urządzić demonstrację protestacyjną w dniu 27 b. m. w Jaffie. I odbycie tej demonstracji zostało zabronione. Mimo to zebrały się tłumy Arabów na ten dzień w Jaffie. A kiedy mimo zakazu rządu usiłowali demonstranci udać się przed gmach gubernatora jaffskiego, przyszło do ostrego starcia między liczną, ściągniętą policją a demonstrantami. Arabowie podobno siłą starali się odbyć demonstrację, a gdy policja zastąpiła im drogę dali ognia. Policja odpowiedziała. I po raz pierwszy za czasów mandatu angielskiego połała się krew angielska w Palestynie. Mówią, że policja poniosła poważne straty w ludziach. Oczywiście, i po stronie demonstratorów było sporo rannych i zabitych.

Z błyskawiczną szybkością zawieruchy rozniosły się na całą Palestynę. Już wczoraj popołudniu przyszło do krwawych starć pomiędzy policją a ludnością arabską w Nablus (Samarja). Fanatyczni Arabowie z miasta Nablus starali się rozbroić policję. Podobno i w Haifie nie obyło się bez rannych i zabitych, narazie mówią o jednym zabitym Najgorzej przedstawia się sprawa w Haifie. Tam podobno kulomioty były przy krwawej robocie. W Jerozolimie sytuacja narazie spokojna, choć niepewna. Policji nie widać wiele, wojsko w pogotowiu. Narazie nienawisć Arabów zwrócona jest przeciw Anglikom.

Narodowego i przygotowano grunt pod działanie poszczególnych sekcji tego komitetu. Komitet wystąpił z propozycją wspólnego frontu wyborczego do

miejscowej organizacji N. P. R. Czy Obóz Narodowy pójdzie do wyborów łącznie z N. P. R., czy też sam, rozstrzygnie się w nadchodzącym piątek

O co walczymy?

„Dziennik Kujawski” w następujący sposób określa stanowisko obozu narodowego i swoje własne w wyborach samorządowych:

Walczymy o zdrowe podstawy samorządu, żeby rzeczywiście był najlepszą szkołą życia publicznego. Kątem bodźca interesu powszechnego kształci obywatela ukazując mu szersze horyzonty, pogłębiając zrozumienie życia zbiorowego i wzmacniając jego wrodzony pęd społeczny. Na podstawie pracy obywatelskiej w samorządach rozwija się i kształtuje organizm państwowy, na którego obraz ogólny składają się poszczególne drobne, a jednak tak ważne wycinki lokalne.

Wnioskując dalej, walczymy o rozsądną, rzeczową gospodarkę w samorządzie, o której chcemy, by stała się przykładem dla gospodarstwa ogólnopaństwowego, w którym nie dzieje się dobrze. Jesteśmy za zdrową, w odpowiednich granicach („według stawu grobla”) opieką społeczną, planową opieką nad bezrobotnymi raczej nie przez demoralizującą „jałmużnę”, lecz przez zapewnienie im pracy, oraz za skrupulatną kontrolą nad gospodarką miasta. Stąd też występujemy najostrzej przeciw nieogłędnemu szafowaniu groszem publicznym, z naszych to przecież kieszeni płynącym

i przeciwko skrepowaniu inicjatywy prywatnej, na którą coraz więcej nakłada się więzów.

Następni, pragniemy, aby miejskie korporacje samorządowe były istotnie wiernym wyrazem szerokiego obywatelstwa. Samorząd w ustroju państwowym przyrównuje się słusznie do rodziny w życiu prywatnym, ale tę swoją rolę spełniać może w całej pełni jedynie gdy radni miejscy będą rzeczywistymi mężami zaufania społeczeństwa, a będą nimi tylko wtedy, gdy wybory rozegrają się na płaszczyźnie uczciwości.

Dalej — żądamy stanowczo i ostro walczyć o to, by rady miejskie były rdzennie polskie, a więc narodowe przedewszystkiem pod względem ducha i myśli. Nam nie chodzi o Polaków z nazwiska, ale z czynu. Jest to specjalnie ważne dzisiaj, gdy żydostwo coraz zuchwalej wciska się do naszych ziem, gdy Polacy z pod „sanacyjnego” sztandaru odmawiają swym rodakom zdolności zajmowania się handlem i przemysłem. Panowie, — czyż to tak wygląda wasza „narodowość” i apolityczność?

Dla nas — słowo „narodowy” nie jest rzeczą, którą można handlować i rzucać na szalę mętnej kalkulacji politycznej, ale jest cześć, co siedzi w krwi każdego prawdziwego Polaka, przemawiając tak często gwałtownym biciem serca.

Tyle „Dziennik Kujawski”, który w końcowych uwagach daje ostrą odpawę „modlącym się do żłobu konjunkturnym narodowcom”.

NA FRONCIE WYBORCZYM

WSPANIAŁE ZEBRANIE PRZEDWYBORCZE OBOZU NARODOWEGO W JAROCINIE

W poniedziałek, dnia 6. b. m. odbyło się w sali Domu św. Józefa w Jarocinie wielkie zebranie przedwyborcze Obozu Narodowego. Zebranie zgaił przy wypełnionej sali prezes Stronnictwa Narodowego p. Walenty Paterek. Po odczytaniu odezwy wojewódzkiego Komitetu Wyborczego Obozu Narodowego i po krótkiej, lecz rzeczowej dyskusji, uchwalono jednogłośnie wystąpić do wyborów z listą Obozu Narodowego Niezależności Obywatelskiej i Pracy Gospodarczej.

Kandydatury Obozu Narodowego, przedstawione przez zarząd Stronnictwa Narodowego, jednogłośnie zatwierdzono. Podkreślić należy, że tylko kandydaci listy Obozu Narodowego, jako ludzie zupełnie niezależni, u których dobro publiczne stawiane jest na pierwszym miejscu, dają pewną gwarancję, że praw obywateli naszego miasta bronić będą bezinteresownie i z godnością.

Miejscowa „sanacja” występująca do wyborów pod nazwą „Narodowego Bloku Gospodarczego”, ogłosiła w swej gazetce dezwę, pod którą umieszczono kilkanaście podpisów, przeważnie osób zależnych. Między temi podpisami znalazły się jednak także nazwiska kilku poważnych obywateli. Otóż okazało się, że obywatele ci podpisów tych wcale nie dali. Niema to jak metody „sanacyjne”...

Uświadomione obywatelstwo Jarocina nie pójdzie na lep „sanacyjnych” krzykaczy, lecz zgodnie i solidarnie odda swe głosy w dniu 26 listopada na kandydatów Obozu Narodowego Niezależności Obywatelskiej i Pracy Gospodarczej.

Miasto Jarocin dzieli się na cztery okręgi wyborcze i wybiera ogółem 16 radnych.

Okręg I. składa się z 1 obwodu głosowania i wybiera 4 (czterech) radnych. Obejmuje on ulice: Średnią, Kilińskiego, Ogrodową, Małą, Krótką, Wąską, Targową, Łąkową, Kościelną, Rynek od nr. 1—20, św. Ducha od nr. 1—12, Krakowska od nr. 1—30, Warszawska, Wolności, Szpitalną, Paderewskiego, Mickiewicza.

Okręg II. składa się z 1 obwodu głosowania i wybiera 4 (czterech) radnych. Obejmuje on ulice: Stawną, Zamkową, Prebendarską, Długą, Gliniki, Chrobrego, Batorego, Jarmarcznią, Solanki, św. Ducha od nr. 13 do końca ulicy, Wodną.

Okręg III. składa się z 1 obwodu głosowania i wybiera 4 (czterech) radnych. Obejmuje on ulice: Rynek od nr. 21—25, Gołębią, 3-go Maja, al. Tąd, Kościuszki, Sienkiewicza, Moniuszki, Dąbrowskiego, Ługi, Nową, Pustą, Wybudowaną.

Okręg IV. składa się z 1 obwodu głosowania i wybiera 4 (czterech) radnych. Obejmuje on ulice: Hallera, Krakowską od nr. 31 do końca ulicy, Piaskową, Marcinkowskiego, Malinowskiego, Staszica, Głowackiego, Leśną, Podchorążych, Powstańców, Rejtana, Szubianki.

ZEBRANIE PRZEDWYBORCZE OBOZU NARODOWEGO W GEBICACH

W ub. niedzielę, 5. b. m. odbyło się na salce parafjalnej wielkie zebranie przedwyborcze Obozu Narodowego pod przewodnictwem działacza narodowego p. Romana Malendy. Przemawiali p. Jan Wyganowski z Poznania oraz p. Malenda, który poddał surowej krytyce gospodarkę tutejszego magistratu i burmistrza.

Nastroje przedwyborcze są bardzo korzystne dla listy narodowej. Lista „sanacyjna”, grupująca nieznanymi nikomu ludzi, nie znajdzie poparcia miejscowego społeczeństwa.

WYBORY DO RADY MIEJSKIEJ SIERAKOWA

Sieraków stanowią tylko jeden okręg wyborczy i posiada jedno biuro głosowań, które będzie się znajdowało w magistracie (salka posiedzeń rady miejskiej). Wybiera się 12 radnych.

Dotychczas wiadomo o dwóch listach kandydatów i prawdopodobnie więcej ich nie będzie. Są to: lista Obozu Narodowego, z którą idzie razem N. P. R., i lista „sanacyjna”. Niemcy osobnej listy nie wystawiają, gdyż jest ich zaledwie 100 uprawnionych do głosowania i widoki ich na zdobycie choćby jednego mandatu są wątpliwe, skoro mamy około 1.600 wyborców.

Komisarzem wyborczym został mianowany W. Garstecki, aptekarz, zastępca dr. Florjan Szychalski.

Obóz Narodowy idzie do wyborów z mocną wiarą w zwycięstwo.

WYBORY W MNIJSZYCH MIASTACH POW. BYDGOSKIEGO

Powiat bydgoski posiada 3 miasta poniżej 10 tysięcy mieszkańców. Są to Fordon, Koronowo i Solec. W żadnym z tych trzech miast nie ogłoszono dotychczas oficjalnie wyborów do rad miejskich na 26 listopada. Wybory jednak niewątpliwie odbędą się, bowiem miejscowa „sanacja” zabiega wszędzie o stworzenie kompromisu wyborczego z innymi ugrupowaniami, podając jako termin wyborów 26 listopada.

Obóz Narodowy czyni też tam przygotowania, organizuje komitety wyborcze i ustala listy kandydatów. Praca organizacyjna w tych trzech miastach posunęła się najdalej w Solcu Kujawskim, gdzie w ubiegły poniedziałek stworzono komitet wyborczy Obozu

RĘCE ZANIEDBANE

zniszczone doprowadza do należytego stanu. Zapobiega odmrożeniom.

KREM PRAŁATÓW — Perfection nr 6 479

Największe potęgi morskie

Względnie często możemy się spotkać na łamach prasy z danymi statystycznymi, określającymi liczebność wojsk lądowych poszczególnych państw; natomiast stosunkowo niewiele czytamy i słyszymy o tem, jak licznymi są „wojska morskie”, czyli kadry marynarki wojennej tych mocarstw.

W momencie wybuchu wojny światowej najsilniejszą flotę wojenną posiadała bezsprzecznie Wielka Brytania: około 120 tysięcy ludzi służyło wówczas we flocie angielskiej, a liczba ta w miesiącach i latach następnych wzrosła bardzo znacznie. Marynarka wojenna Niemiec liczyła wówczas 71 tysięcy ludzi i zajmowała pod względem siły drugie miejsce. We flocie francuskiej służyło 62 tysiące ludzi, w amerykańskiej zaledwie 58 tysięcy, japońskiej około 50 tysięcy, włoskiej 40 tysięcy (tyleż mniej więcej w rosyjskiej) i w austriackiej tylko 17 tysięcy.

Obecnie najliczniejszy personel ma flota wojenna Stanów Zjednoczonych: aż 110 tysięcy marynarzy pływa pod wojenną banderą amerykańską, a tylko 96 tysięcy pod angielską. Pomimo to flota angielska pod względem siły nie ustępuje naogół flocie amerykańskiej. We flocie japońskiej służy w przybliżeniu 70 tysięcy ludzi; we francuskiej 58 tysięcy; włoskiej 51 tysięcy; rosyjskiej 29 tysięcy ludzi i niemieckiej 15 tysięcy.

Należy jeszcze zaznaczyć, że liczby te tylko do pewnego stopnia mówią o rze-

Bóle reumatyczne
artretyczne, neuralgiczne
usuwa szybko przez zwykłe wcieranie
Balsam Bengalski
karpinińskiego

Tr 588

czywistej sile wyżej wymienionych potęg na morzach, bowiem wartość bojowa floty wojennej zależy od ilości i jakości statków, od ich nowoczesności, a wreszcie — od wyćwiczenia i „ducha” ich załóg. St. Cz.

Kronika słowiańska

Likwidacja parlamentaryzmu w Bułgarii?

W Bułgarii podnoszą się coraz wyraźniej głosy o konieczności likwidacji reżimu parlamentarnego — demokratycznego. Zwolennicy dyktatury zorganizowali się, a na ich czele stanęli były prezes ministrów, profesor uniwersytetu dr. Aleksander Cankov i generał Sirmetan Ideolodzy dyktatury zalecają faszyzm, nie mający z duchem bułgarskim nic wspólnego.

Przeciw akcji za zmianą formy rządu występuje stanowczo sofijska „Pobeda” (zwycięstwo) pismo założone przez zabitego A. Stambolijskiego. Pismo to zaznacza m. in.: Faszyzm jako zjawisko międzynarodowe i jako system w poszczególnych krajach jest ideologicznie rozwiniętą doktryną gwałtu. Faszyzm nie jest polityczną fantazją; jest on i nauką ekonomiczną i religią. W Bułgarii pionierami faszyzmu są właśnie ci, co w r. 1923 spowodowali pogromy bułgarskie i wybili około 20 tysięcy ludzi. Faszyści bułgarscy nie odczuwają potrzeby parlamentu i woli narodu. Oni stwarzają „ruchy socjalne”, „legje”, „bojówki”, kpią z parlamentu, nie wierzą w nic, marzą o potokach krwi i pod stopami widzą podkowy i piramidy swego odrodzenia na trupach całego narodu.

„Pobeda” obawia się, że faszyści bułgarscy kopią grób trzeciemu królestwu bułgarskiemu. Bułgaria stoi przed katastrofą gospodarczą. Położenie jest jednak wciąż jeszcze takim, że istnieje możliwość ratunku. Zdaniem pisma Bułgarię zbawić może tylko rząd lewicowy, rolniczy. Jeżeli obecni ministrowie ze stronnictwa rolniczego nie obiorą tej drogi zbawienia, imiona ich zostaną umieszczone na najmniejszej kartce historii bułgarskiej.

W związku z groźbą dyktatury, publicysta bułgarski dr. P. Dźidrow wydal w ostatnich dniach znamienne dzieło „Demokracja i faszyzm”, w którym analizuje faszyzm bułgarski i wskazuje na środki walki z tem niebezpieczeństwem.

PRZODUJĄCE ŚRODKI DO PIELĘGNOWANIA ZĘBÓW

Tg 560

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Narodziny polskiego prawa materialnego

Praktyka życia gospodarczego wymaga poznania nowych przepisów prawnych, wydawanych właśnie z myślą o usprawnieniu obrotu ekonomicznego a niezawodnie wymaga także i żywego kontaktu z orzecznictwem sądowym realizującym oderwane przepisy prawa w codziennych stosunkach gospodarczych.

Ostatnie dni, jako stanowiące końcowy okres wydawania dekretów prezydenckich, przyniosły nam obfity plon twórczości prawniczej. Na pierwszy plan wybija się wielkie akty ustawodawcze, takie jak kodeks handlowy i kodeks o zobowiązaniach. Wspomniane dekryty są dalszymi cegłami przy budowie gmachu prawa rodzimego, dostosowanego do warunków bytu i perspektyw rozwoju Rzeczypospolitej.

Mamy już za sobą w tej dziedzinie poważny dorobek. Szczególnie zważa jest unifikacja polskiego prawa prywatnego formalnego, na które składa się: kodeks postępowania cywilnego jednolite prawo o ustroju sądów powszechnych, jednolite przepisy o wykonawcach orzeczeń sądowych (komornikach). Wreszcie od dnia 1 stycznia 1934 r. mieć będziemy jednolity ustrój notariatu. W tej dziedzinie (prawa prywatnego formalnego) czekamy jeszcze na unifikowanie norm prawnych dotyczących 1) postępowania niespornego, 2) postępowania upadłościowego i układowego.

Przypuszczać należy, że obecnie niezbyt już długo poczekamy na usunięcie luk w dziedzinie prawa prywatnego formalnego. Natomiast gorzej i trudniej przedstawia się kwestja prawa materialnego, a więc prawa, regulującego materialne stosunki między jednostkami.

Nie dziwimy się powolności, z jaką tutaj dokonuje się proces scalenia ustawodawstwa. Unifikacja obliczona jest na pokolenia, więc nie może być dokonana dobrze, w tempie, jakie pragnęlibyśmy uczuciowo zastosować, ale którego nadmierne przyspieszenie mogłoby się okazać w skutkach niepomyślnie, a nawet i niebezpieczne.

Nadto wzmąmy, jak olbrzymie trudności musi zwalczyć ustawodawca, dążący do unifikacji czterech różnych systemów prawnych i do dania jednolitego prawa ziemiom o tak różnym poziomie cywilizowanym, jakimi są poszczególne okręgi Rzeczypospolitej.

Na szczęście, jesteśmy obecnie świadkami narodzin pierwszych wielkich aktów kodyfikacyjnych z zakresu prawa materialnego. Są to dopiero co ogłoszone w „Dzienniku Ustaw”: 1) kodeks handlowy — część I-sza, 2) kodeks zobowiązań oraz 3) prawo o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością. — Fundamentalne te dekryty są podwalinami pod budowę polskich kodeksów: handlowego i cywilnego.

Sama twórczość prawodawcza nie rozwija sprawy unifikacji. Idzie obecnie o to, by nowe prawo stopniowo przenikało do umysłów i stało się prawem żywym.

PODATKI I OPŁATY

(p) **Pasteryzacja mleka.** Art. 7 ustawy o podatku przemysłowym postanawia że ulgowe stawki podatkowe przysługujące przedsiębiorstwom handlowym, będą stosowane wyłącznie do obrotów, uzyskanych ze sprzedaży towarów bez przerobu. Nie uważa się jednak za przerób nabytego towaru czynności przygotowawczych dokonywanych w przedsiębiorstwach handlowych przed uskutekowaniem sprzedaży, zgołwie z istniejącymi wycieczkami. W wypadkach wątpliwych opinie wydaje właściwa izba przemysłowo-handlowa. Ostatnio powstały pewne wątpliwości co do traktowania — z punktu widzenia art. 7 powyższej ustawy — pasteryzacji mleka skutkiem czego Izba Przemysłowo-Handlowa w Warszawie wydała opinie że pasteryzacja mleka dokonywana w przedsiębiorstwach handlowych zajmujących się sprzedażą jest przygotowawczą czynnością handlową, o ile dotyczy mleka bezpośrednio sprzedawanego przez dane przedsiębiorstwo.

Krótkie informacje gospodarcze

— Polskie Biuro Podróży „Orbis” przejęte zostało przez P. K. O. Na posiedzeniu inauguracyjnym władz nadzorczych „Orbisu” prezesem rady nadzorczej wybrany został prezes P. K. O. dr. Gruber.

O zorganizowanie produkcji i zbytu roślin oleistych

Polska nie pokrywa własną produkcją swego zapotrzebowania na tłuszcze roślinne. Wskutek tego sprowadzamy wciąż jeszcze z zagranicy duże ilości nasion roślin, oleistych i olejów roślinnych (siemię lniane, konopne, ziarnka słonecznika i dyni, oraz nasiona soi i innych roślin egzotycznych). W 1932/33 r. wartość importu tych tłuszczów roślinnych wynosiła prawie 23 milj. zł, wartość zaś naszego eksportu (prawie wyłącznie nasion rzepak, gorczyca i maku) tylko ca. 6,5 milj. zł, czyli saldo ujemne w tej dziedzinie wynosiło ca. 16 milj. zł, które zapłaciłmy zagranicy.

Ten stan rzeczy wpływa ujemnie na bilans handlowy i wyrządza poważną szkodę naszemu gospodarstwu rolnym, produkującym, względnie mogącym produkować nasiona oleiste (rzepak, rzepik, mak, len, konopie i t.p.) na pokrycie zapotrzebowania jeżeli nie w całości, to w każdym razie w lwiej części krajowego przemysłu tłuszczowego (wytwarzanie olejów na cele jadalne, oraz dla celów technicznych do fabrykacji świec, mydeł, ceraty, kosmetyków itp.).

Przynajmniej tego nienormalnego stanu rzeczy w zakresie naszej gospodarki tłuszczami roślinnymi jest chaos i niedostateczny poziom naszej produkcji roślin oleistych, oraz nieuregulowane, wręcz niezdrowe stosunki w zbycie nasion oleistych, wskutek czego produkcja ich jest u nas nieopłacalna, a import tych nasion staje się konieczny dla zaspokojenia potrzeb krajowego przemysłu tłuszczowego.

Biorąc powyższe pod uwagę, oraz ze względu na duże znaczenie uprawy roślin oleistych, szczególnie rzepaku i rzepiku w gospodarce rolnej (kwestja

plodozmianu, wczesny sprzęt, możliwości obsiewu zredukowanych obszarów uprawy cukrówki i pszenicy) należy dążyć do stworzenia w Polsce dogodnych warunków dla rozwoju produkcji roślin oleistych.

Celem omówienia programu prac organizacyjnych w kierunku usprawnienia produkcji roślin oleistych na terenie Wielkopolski i Pomorza oraz zapewnienia producentom zbytu nasion tych roślin i poprawę jego warunków urządziła Naczelna Organizacja Zjednoczonego Rolnictwa i Przemysłu Rolnego Zachodniej Polski, w dniu 7 b. m. w Poznaniu zebranie producentów roślin oleistych, przedstawicieli izb i organizacji rolniczych oraz sfer naukowych, na którym p. inż. J. Radomski wygłosił referat p. t. „Konieczność zorganizowania produkcji oraz zbytu rzepaku i innych roślin oleistych”.

Po przeprowadzonej dyskusji nad referatem zebrani uznali za konieczne powołanie do życia na terenie województw zachodnich Związku Producentów Roślin Oleistych który, w łączności z analogicznymi związkami z innych dzielnic państwa, zająłby się obroną i reprezentacją interesów tego udziału produkcji, poprawą i standaryzacją produkcji nasion oleistych (akcja doświadczalna, dobór właściwych odmian walka z szkodnikami itp.) prowadzeniem badań nad zastępowalnością egzotycznych tłuszczów roślinnych przez oleje z nasion produkowanych w kraju i wreszcie zorganizowaniem zbytu nasion roślin oleistych (nawiązanie kontaktu z odbiorcami urządzanie targów itp.).

Nadmienić należy że do powstania i działalności takiego Związku przykladają dużą wagę zarówno przemysł olejarski jak też centralne władze państwowe, które zupełnie słusznie uzależniają zaniechanie importu tłuszczów roślinnych od odpowiedniego zorganizowania producentów krajowych w celu zaspokojenia potrzeb naszego przemysłu tłuszczowego.

KRONIKA GOSPODARCZA

Z KRAJU

(k) **Walne zebranie S. A. Krotoszyn-Przysieka.** W czwartek, 9 bm odbyło się walne zgromadzenie S. A. Krotoszyn-Przysieka pod przewodnictwem prezesa rady nadzorczej p. Jana hr. Żółtowskiego, który też zdał obszernie sprawozdanie z obecnej sytuacji firmy, przedstawiającej się jego zdaniem beznadziejnie. Wprawdzie wartość obiektów spółki, oszacowana przez rzeczoznawcę, przewyższa znacznie zobowiązania wobec wierzycieli, które wynoszą 1 milion zł. i wyraża się kwotą 2 milionów zł., lecz brak zupełnie gotówki na pokrycie zobowiązań bieżących. Rada nadzorcza zastanawiała się nad możliwością wyjścia z tej trudnej sytuacji i doszła do przekonania, że jedynym warunkiem naprawy byłoby znalezienie gremjum kapitalistycznego, któreby eksploatowało beczynnie stojące warsztaty pracy, a następnie, ażeby wierzyciele ze skarbem państwa i Bankiem Handlowym w Warszawie na czele, który ma stosunkowo największe pretensje, zgodzili się na dylację swoich pretensyj. Pierwszy warunek udało się w pewnej mierze osiągnąć, gdyż Fundusz Pracy zgodził się udzielić firmie 100 000 zł. na uruchomienie warsztatów pracy. Cegielnia w Przysieku wydzierżawiona została firmie Czubek i Ska i dziś już pracuje pełną parą. Gorzej jest z drugą sprawą, a mianowicie z wierzycielami. Zdaniem mówcy spółka od nadzoru wzgl. upadłości się nie uchroni. W dużej mierze przyczyniło się do tego podcięcie kredytu moralnego firmy w związku z ostatnią interwencją prokuratora. W imieniu zarządu p. inż. Godlewski oświadczył, iż do sprawozdania prezesa rady nadzorczej nie ma nic do doniania i w zupełności je potwierdza. Po dyskusji nad sprawozdaniem dokonano wyborów uzupełniających do rady nadzorczej w osobach pp. ks. Puzynianki i prof. Niklewskiego. Mniejszość akcjonariuszów zastrzegła sobie wybór swojego kandydata.

(x) **Parafowanie układu taryfowego polsko-holenderskiego.** Dnia 8 b. m. został parafowany w Hadze nowy układ taryfowy polsko-holenderski. Wzajemnie za szereg znizek celnych, przyznanych przez Polskę Holandji, przyznała ona Polsce również szereg znizek, m. in. na zboże, drzewo, niektóre produkty chemiczne, nasiona itd. Układ parafowali p. Laning — dyrektor departamentu w holenderskim ministerstwie ekonomicznym i dr. Lychowski — zastępca naczelnika wydziału w ministerstwie przemysłu i handlu.

(k) **Czy Sowiety zakupią konfekcję w Polsce?** Łódzka Izba Rzemieślnicza otrzymała od przedstawicielstwa handlowego Z. S. R. R. informacje, z których wynika, że Sowiety zamierzają dokonać w Polsce znacznych zakupów konfekcji, a mianowicie

(k) **Rada Gospodarki Drzewnej.** Jak informują w najbliższym czasie ma być powołana do życia Rada Gospodarki Drzewnej przy min. rolnictwa i reform rolnych, której zadaniem będzie ustalanie wytycznych do planowej i celowej polityki drzewnej w państwie.

(z) **Wzrost produkcji sztucznego jedwabiu w Polsce.** Polski przemysł sztucznego jedwabiu okazuje, mimo przesilenia, znaczną odporność. Świadczy o tem fakt, że wytwórczość fabryk sztucznego jedwabiu wyniosła w ciągu pierwszych trzech kwartałów r. b. 2 609 tonn przędzy jedwabiu sztucznego, wobec 2 089 tonn w analogicznym okresie ub. r. Ponadto wytwórnie sztucznego jedwabiu wyprodukowały 138 tonn przędzy „Tekstra” która figurowała w ub. r. w ogólnej statystyce wytwórczości jedwabiu sztucznego. Dzięki postępowi technicznemu jakie wytwórczość krajowa sztucznego jedwabiu poczyniła w ostatnich latach, jest ona obecnie całkowicie w możności zastąpić produkcję zagraniczną tego artykułu.

Z ZAGRANICY

(k) **Wzrost ceny bawełny.** Departament rolnictwa w Waszyngtonie oblicza w swym piątym sprawozdaniu z dnia 8 listopada zbiór bawełny na 13 100 000 bel po 500 lb każda. Według powyższego obliczenia zbiór z jednego akra wynosi 208,7 lb. Urząd statystyczny oblicza natomiast w swym sprawozdaniu wyłuszczone do dnia 1 października ilość bawełny na 10 361 000 bel (okrągłe bele, liczone jako połówki). Zaznaczyć należy, że przewidziany zbiór bawełny wyniósł miał 13 500 000 bel, wobec tego, iż według szacunku wypadł on prawie o pół miliona mniejszy, giełda bawełniana w Nowym Jorku, która na obliczenia te jest bardzo wrażliwa, zareagowała natychmiast w ten sposób, iż podniosła notowania o blisko 30 punktów.

Ceny bawełny przedstawiały się następująco: (notowania w nawiasach oznaczają kursy z dnia 6 bm., bez nawiasów z dn. 8 bm.): N York loco — (9,55) 9,90, gruzdzień — 9,36) 9,65, styczeń — (9,41) 9,77, marzec — (9,57) 9,93, maj — (9,70) 10,05, lipiec — (9,85) 10,18. Giełda bawełniana w Liverpoolu zareagowała na szacunek ten znacznie słabiej, podwyższając notowania w porównaniu z dniem poprzedzającym w granicach od 4 do 5 punktów.

(z) **Milionowe inwestycje kolei angielskich.** W związku z ożywieniem konjunktury gospodarczej Anglii, koleje brytyjskie wstąpiły na drogę dużych inwestycji. Tak więc koncern Great Western Railway zapowiada przeprowadzenie inwestycji kolejowych na łączną sumę 2 milj. funtów szterlingów, a koncern London and North Eastern Railway na 2,3 milj. funtów szterlingów i to wszystko w ciągu r. 1934. Pierwsza z wymienionych firm zamierza m. in. nabyć 90 lokomotyw 200 wagonów osobowych, 1850 wagonów towarowych, 30.000 tonn szyn i 600.000 podkładów kolejowych.

Pogrzeb śp. Bolesława Szczurkiewicza

W dniu dzisiejszym Poznań oddał ostatni hołd pośmiertny pamięci długoletniego nieodżałowanego dyrektora Teatru Polskiego, znakomitego artysty ś. p. Bolesława Szczurkiewicza.

O godz. 9 min. 30 w kaplicy św. Józefa odprawił Mszę żałobną za spokój duszy Zmarłego ks. prałat T. Taczak. W czasie mszy św. śpiewał chór opery pod batutą dyr. Z. Latoszewskiego oraz soliści pp. Urbanowicz i Czarniecki. Po wyniesieniu trumny z kaplicy przemówił nad nią dyrektor Teatru Polskiego, R. Boelke, w serdecznych słowach żegnając zasłużonego swego poprzednika na tej kulturalnej płaszczyźnie imieniem współpracowników Zmarłego i zespołu Teatru Polskiego.

Kondukt żałobny, prowadzony przez ks. prał. T. Taczaka w asyście

ks. prał. J. Prądyńskiego i ks. prob. Lewandowskiego, wyruszył ulicami: Podgórną, Al. Marcinkowskiego i Pl. Wolności. Na ul. 27 Grudnia zatrzymał się przed gmachem Teatru Polskiego, w którym B. Szczurkiewicz spędził długie lata wysilnej i płońskiej pracy. Chór opery wykonał tu pień żałobny. Następnie kondukt ruszył w kierunku ul. Wjazdowej, Focha i Bukowskiej na cmentarz świętomarciński. Po odprawieniu żałobnych modłów przez duchowieństwo, odśpiewał chór opery żałobne pień, poczem oddano zwłoki ś. p. Bolesława Szczurkiewicza ziemi poznańskiej, którą ukochał i z którą wiązała go serdecznymi węzłami długoletnia praca. Niech lekka będzie mu ta ziemia!

WIADOMOŚCI POTOCZNE

KALENDARZYK

Piątek, 10 listopada 1933.

Słońce: wschód 7.03 — zachód 16.09 — długość dnia 9 godzin 6 min.
Księżyc: wschód 22.59 — zachód 13.24 — ostatnia kwadra.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniwers. Pozn.: Piątek godz 7 rano. Temperatura powietrza niska 0 st. — Pogodnie. — Wiatr wschodni. Ciśnienie atmosferyczne 751 mm — W ub. dobie temperatura najwyższa plus 6 st. Cels., najniższa minus 1 st. C.

Poziom wody w Warcie według notowań Państwowego Zarządu Wodnego: dziś — 0.13 m

Kalendarz: Andrzeja z Awel. — jutro Marcin B.

Kalendarz słow.: Ludomir — jutro Spytosław.

Z POZNANIA

— * Z targu. Dnia 10 b. m. na placu Sapiężyńskim placono.

Za nabiał 1 kg masła wiejskiego 3.00—3.40 zł; 1 kg masła mleczarskiego 3.40—3.80 zł; 1 kg twarogu 0.60—0.80 zł; za litr śmietany 1.40—1.60 zł; litr mleka pełnego 20—22 gr; mendel jaj 1.50—1.70 zł. Za mięso: 1 kg szynki wiejskiej 1.70—1.80 zł; słoniny wędzonej 2.00—2.20 zł; wieprzowiny 1.60—2.00 zł; wołowiny 1.40—1.80 zł; cielęciny 1.20—1.80 zł; koziny 1.00—1.20 zł; skopowiny 1.30—1.60 zł. Smalcu 2.40—2.60 zł.

Za drobiu i dziczyznę: kura 1.50 do 3.00 zł; kaczka 2.00—3.50 zł; geś 4.00—6.50 zł; para gołębi 1.00—1.20 zł; indyk 3.50 do 6.00 zł; perlica 2.30—3.00 zł; królik 1.50 do 1.25 zł; zając 2.50—3.25 zł; para kurczątków 2.00—3.20 zł; bażant 1.80—2.00 zł.

Za grzyby: 1 kg ziemniaków 6 do 8 groszy; 1 kilogram szpinaku 20 do 30 groszy; 1 pecek pietruszki 10 groszy; 1 kg cebuli 20 gr; 1 kg bobu 40—50 gr; pomidorów 40—60 gr; 1 kg fasoli 30—80 gr; pecek marchwi 10—15 gr.

Za ryby: 1 kg szczupaka 2.20—2.40 zł; okonia 1.40—2.00 zł; lina 2.20—2.40 zł; suma 2.60—3.00 zł; leszcza 1.40—2.00 zł; 1 kg białych ryb 0.60—1.20 zł; 1 kg sandacza 3.00—4.00 zł; 1 kg karasia 0.80—1.20 zł; 1 kg węgorza 3.20—4.00 zł; 1 kg karpia 2.00—2.40 zł; za ryby śniecie placono 40—60 gr min. ej; mendel raków 0.60 do 3.00 zł.

Za grzyby: 1 kg grzybów suszonych 6.40—8.00 zł; borowików 1.00—2.00 zł; kurków 0.80—1.00 zł; pieczurek 0.60—0.80 zł; maślaków 20—50 gr; rzdzów 1.60—2.00 zł; zielonek 15—25 gr; podpienek 30—40 gr; innych grzybów 40—80 gr.

Za owoce 1 kg owoców suszonych 1.60—2.40 zł; 1 kg jabłek 0.50—1.00 zł; 1 kg borówek (brusznik) 1.00—1.20 zł; 1 kg gruszek 30—60 gr; 1 kg orzechów włoskich 2.40—3.00 zł; kaszki 2.00 zł.

Targ bardzo ożywiony. Duży dowóz drobiu, (hu)

Z POZNAŃSKIEGO

— * BUDZYN. (Miesięczne zebranie Tow. Rolników.) W ub. niedzielę 5 bm. odbyło się miesięczne zebranie Tow. Rolników w Budzynie pod przewodnictwem p. Zyg. Galona na którym po odczytaniu protokołu i komunikatów nadesłanych przez zarząd powiatowy W. T. K. R. omawiano nową ustawę dla ubezpieczonych w kasie chorych, gdzie odtąd rolnicy właściciele ponad 100 mórg sami umowę mogą zawierać z lekarzami. Nad nowym projektem wywiązała się dyskusja, z której wynikało że niektórzy rolnicy są więcej skłonni z pewnymi poprawkami do poprzedniego systemu.

W jednym z komunikatów polecił zarząd wniesienie odpowiednich wniosków do Banku Rolnego celem obniżenia renty placanej przez osadników. Zarząd dał członkom jednomiesięczny termin celem uregulowania należnych składek. Po tym okresie ściąganie się składki drogą przymusową.

W końcu zawiadomił prezes o uzyskanych ulgach w sejmiku powiatowym w Chodzieży spłaty pod pożyczkę zboża siewnego na wiosnę, pobranych przez członków rolników.

Zalutemieniem kilku drobniejszych spraw zamknął prezes zebranie.

— * JANIKOWO. W niedzielę 12 bm. o godz. 16.45 odbędzie się w nowej szkole uroczysta akademja ku uczczeniu 15-lecia Odrodzonej Polski.

— * JAROCIN. (Wieńkie zebranie Klubu Narodowego.) W niedzielę 12 b. m. o godzinie 13.30 odbędzie się w sali strzelniczej Bractwa Kurkowego wielkie zebranie przedyborcze Obozu Narodowego Niezależności Obywatelskiej i Pracy Gospodarczej z udziałem pp. posłów Zyg. munta Inzwińskiego i Józefa Petryckiego — (Biuro wyborcze.) Biuro wyborcze Komitetu Obozu Narodowego mieści się przy ulicy Krótkiej 3 na parterze i czynne będzie przez cały dzień.

— * KEPNO. (Z życia Sokola.) 8 bm. odbyło się w Hotelu Centralnym pod przewodnictwem p. mec. Zakrzewskiego nadzwyczajne walne zebranie Sokola, na którym omawiano sprawę kupna boiska Histerji staroń o boisko przedstawił p. Tomczak. Jako referent komisji boisko-

wej, przedstawił dobre i złe strony proponowanych celów kupna terenów p. Sarnowski, który stwierdził, że komisja doszła do przekonania, iż najodpowiedniejszym jest teren położony naprzeciw Miejskich Łazienek. W końcu powzięto uchwałę, upoważniająca zarząd do kupna powyższego terenu. Zainicjowana na miejscu dorazna składka na powyższy cel dała 60 złotych.

— * MODRZE. (Święto Młodzieży.) Dn. 19 bm. poprzedzone zostanie 3-dniowym rekolekcjami Święto Młodzieży. Przy tej okazji odegrana zostanie sztuka teatralna p. t. „Gwiazda Syberji”. Część wieczornicy poświęcona zostanie 15-leciu Niepodległości. W grudniu odbędzie się wystawa prac ręcznych, katolickiej prasy i abstynencka.

— * NOWY TOMYŚL. (Święto Młodzieży.) Tegoroczne Święto Młodzieży odbędzie się w niedzielę 19 bm. Na program składają się wspólne przystąpienie drużyn pod sztandarem do Stołu Pańskiego. Wieczorem w sali „Kresowianka” odbędzie się przedstawienie p. t. „Dwaj bracia”.

— (Ujęcie oszustów.) Policji udało się ująć niej Kaczmarska Sylwestra. Świętonia Feliksa i Cegielię Władysława z Poznania, którzy zajmowali się fałszywymi manipulacjami i kradzieżą 5-proc. obligacji pożyczki konwersyjnej i zamiast odsyłać obligacje do Ministerstwa Skarbu, podsuwali właścicielom zalokowane koperty z starymi gazetami. Oszustów, którzy mają na sumieniu więcej spraw, odstawiono do Sądu Grodzkiego w Grodzisku.

— * CBORNIKI. (Srebrne gody.) Dn. 8 bm. obchodzili pp. Franciszek i Marja z Kaźmierczaków Maćkowiakowie srebrne gody małżeńskie. Na intencję jubilatów mszę św. odprawił ks. prob. Szymański w kościele farnym.

— (Nowy adwokat.) W mieście naszym osiedlił się czwarty z rzędu adwokat, p. N. Stach z Poznania.

— (Wystawa.) Z inicjatywy miejscowej drużyny harcerskiej im. Stefana Czarneckiego, urządzono w ub. tygodniu w auli gimnazjum miejskiego wystawę harcerską, która trwała od 2—5 bm.

— (Strzelanie.) Ku uczczeniu rocznicy powstania listopadowego odbyło się w ub. tygodniu w strzelnicy ostre strzelanie miejscowych organizacji do tarczy narodowej o oznakę strzelecką.

— * PLESZEW. (Uroczystość 70 p. p.) 11 bm. obchodził tutejszy 70 p. p. uroczystość 15-lecia istnienia pułku Uroczystość poprzedzi msza św., odprawiona w dniu 10 bm. o godz. 9.30 za poległych żołnierzy. Następnie o godz. 19 uroczysty apel na dziedzińcu koszarowym, poczem capstrzyk po ulicach miasta. W dniu święta uroczystość rozpocznie się mszą połową o godz. 9 na stadionie sportowym. Po nabożeństwie nastąpi dekoracja oznaką pułkową, a następnie defilada. W dniu tym nastąpi również poświęcenie nowego kasyna oficerskiego.

— (Przetarg przymusowy.) Na przetargu publicznym przeszła nieruchomości z zabudowaniami fabrycznymi firmy W. i St. Radomscy T. A., fabryka marmelady i konserw owocowych, na własność Państwowego Banku Rolnego.

— * PNIEWY. (Kto może podać nazwisko?) W tych dniach przytrzymaono przy dworcu pewną niewiastę głuchoniemą, którą umieszczono w domu starców w Pniewach. Jak się okazało, nie umie ona pisać i dla braku jakichkolwiek papierów tożsamości ustalić nie można. Jest ona 1.50 mtr. wysoka o szczupłej budowie i po ciągłej twarzy, szare oczy, włosy ciemno blond, sukienka sznura podarta, szary kabatek i czarne sznurowane trzewiki.

— * SARNOWA. (Nieszczęśliwy wypadek.) W rodzinie Parów zdarzył się nieszczęśliwy wypadek, mrozący krew w żyłach. Oto 3-letnie maleństwo pozostawione bez opieki, wypadło z okna drugiego piętra na bruk, rozbijając sobie główkę tak nieszczęśliwie, że część mózgu wyszła na bruk. Istnieje mała nadzieja, aby dziecko utrzymać można przy życiu.

— * SIERAKÓW. (Strzelec w potrzasku.) W Sierakowie i okolicy zdarzały się ostatnio kradzieże, których policja

mimo usilnych starań wysledzić nie mogła. Kradziono na polach zboże i kartofle, kradziono kury i króliki a u p. Krajewskiego skradziono towarów bławatnych za przeszło 900 zł. U p. Waszki skradziono znowu marynaty, konserwy, pierze i drób za ca. 600 zł. Proceder ten byłby niewątpliwie nadal uprawiany gdyby nie gorliwość policji, która przychwyciła ptaszka w czapce „strzeleckiej”, niejakiego Walentego Haufa, gorliwego członka „Strzelca”, mającego bliskie stosunki z wysoko postawionymi obywatelami z pod znaku „sanacji”.

Jak fama głosi, dokonano również kradzieży u aptekarza pana Gorsteckiego, o której się jednak milczy, gdyż nie chce się kompromitować obywatela „Strzelca”. Aresztowani Hauff zajmował się również inwazyjowaniem narodowców i znany był z tego, że w roku 1930 podczas wyborów do Sejmu napadł z grupą awanturników na wiec Stronictwa Narodowego, a następnie na

członka O. W. P. — Jednym słowem, była to „persona grata” wśród tutejszych „sanatorów”. Przy aresztowaniu znaleziono wiele innego towaru, pochodzącego niewątpliwie z kradzieży.

— * STRZAŁKOWO. (Poświęcenie kamienia węgielnego pod nowy kościół.) — Piękne chwile przeżywała w Święto Chrystusa Króla parafia strzałkowska. W dniu tym dokonał J. E. ks. biskup Laubitz w towarzystwie ks. kan. dr. Blericqua i ks. Ziolkowskiego poświęcenia kamienia węgielnego pod nowo budujący się kościół parafjalny. Podczas tych ceremonii odśpiewał chór kościelny kilka pieśni, poczem odczytano dokument erekcyjny, który, po podpisaniu, wmurowano W serdecznych słowach podkreślił J. E. ofiarność patronki, p. Gertrudy Szultz i parafjan, których wysiłkiem wybudowana zostanie piękna świątynia. Wieczorem odbyła się uroczysta akademja, którą zaszczylił swą obecnością J. E. ks. biskup. Po wyczerpaniu programu przemówił do stożny gość, wyrażając swe zadowolenie z rozwoju organizacji katolickiej. Wieczorem spędził J. E. kilka chwil na plebanji z miejscowymi obywatelami.

— * SZAMOTUŁY. (10-lecie Tow. Kolejarzy.) W ub. niedzielę obchodzili tu. Tow. Kolejarzy 10-lecie istnienia. Rano uformował się pochod braćnich towarzyszy i delegacji miejscowych towarzystw, poczem udano się przy dźwiękach orkiestry do kolegiaty na uroczyste nabożeństwo. Akademję na sali p. Sundmannowej zagal prezes p. Dudek, prosząc na przewodniczącego ks. radcę Kaźmierkiego który w pięknych słowach przemówił do kolejarzy. Potem nastąpiło mianowanie na członków honorowych zasłużonego założyciela tow. p. naczelnika Hartwicha i Piotrowskiego. Wieczorem odbyło się przedstawienie teatralne i zabawa taneczna.

— (Dekoracja zasłużonych lutnistów.) W ub. niedzielę odbyło się na sali „Eldorado” uroczyste zebranie tu. Kola śpiewaczej „Lutnia”. Zebranie zagal zasłużony na wieś śpiewaczej prezes p. Józef Preuss, witając przybyłego prezesa Wlkp. Związku Kół Śpiewaczych p. dr. Surzyńskiego, przedstawiciel władz sejmików pp. sędzię Dutkiewicza, Graszewicza i innych Przewodnictwo objął prezes Związku p. dr. Surzyński. Po odśpiewaniu przez chór poloneza A. dur z akompaniamentem zespołu muzycznego, nastąpiła deklamacja p. Anny Tymony poczem przemówił w pięknych słowach przewodniczący dekorując w imieniu Kół pitulę zjeżdżni związków kół śpiewaczych dyrygenta p. Tomasza Leśnika oznaką II stopnia za działalność na polu artyst. i organ. w zespołach śpiewaczych. Pan Leśnik piastując przez 35 lat tak trudny urząd dyrygenta, należy do jednostek najwięcej zasłużonych na wieś śpiewaczej w Wielkopolsce. Za długoletnią pracę w zespołach śpiewaczych otrzymali oznakę III stopnia pp. Stanisława Witajewskiego, Marię Krzyżaniakówna, sen. p. Władysław Drogacki i dyr. banku p. Kazimierz Waligóra. Po krótkim podziękowaniu p. Leśnika odśpiewał chór „Niech żyją”. Zebranie miało charakter bardzo uroczysty i świadczyło o pomyślnym rozwoju naszej „Lutni” w kierunku artyst. kulturalnym, z prezesem p. Preussem na czele.

— * ŚREM. (Teatr Narodowy.) W niedzielę 12 bm. o godz. 20 w sali p. Sala-cińskiej odbędzie się przedstawienie teatru narodowego pod dyr. Zbigniewa Szczerkowskiego p. t. „Kapitan z Koepenick”.

— (Teatr Wielkopolski.) W ub. środe Teatr Wielkopolski wystawił w naszym mieście arcywesołą operetkę „Światła i cienie Nowego Jorku”. Teatr Wielkopolski osiągnął w naszym mieście nowy sukces i pełne uznanie widzów.

— * ŻEFKÓW. (Zawieszenie.) Po przeprowadzonej w ub. tygodniu rewizji w tutejszym wójtostwie, został z dniem 8 b. m. zawieszony w urzędowaniu komisarz ryczny wójt obw. Żerków, p. Śmigielski. Funkcje zastępcy pełni gospodarz p. Jacoszek z Komorza, jako zast. z oboru.

— (Z życia towarzyszy.) W ubiegłą niedzielę odbyło się na sali p. Byrzykowskiego przedstawienie amatorskie Kół Śpiewu „Lutnia” wystawiło operetkę M. niuskiej „Loterja”. Amatorzy wywiązały się bez zarzutu, publiczność dopisała.

Z POMORZA

— * CHOJNICE. (Zwycem zakopany.) Tragiczny wypadek wydarzył się w zwirowni przy szosie szenfelckiej. W chwili wydobywania żwiru przez właściciela żwirowni emerytowanego urzędnika pocztowego p. Teodora Kowalskiego, obsunęła się ziemia. Świadkiem tragicznego wypadku był syn zycem pogrzebnego, który podjął natychmiast akcję ratunkową. Po 10 minutach odkopano nieprzytomnego p. K., który na szczęście odniósł tylko lekkie obrażenia ciała.

— * STAROGARD. (Samobójstwo.) Dn. 9 bm. znaleziono przed domem w ogrodzie wiszącą na słupie 22-letnią Rut Akamińską. Jak wynika z pozostawionego listu, denarka popełniła desperacki czyn z powodu niesnasek osobistych. Zwłoki

samobójczynie umieszczono w kostnicy szpitala miejskiego.

— (Nieszczęśliwy wypadek.) Powracającego rowerem z jarmarku rolnika Kamińskiego z Rokocina najechał samochód ciężarowy. Rowerzysta doznał pęknięcia czaszki i ogólnych kontuzji. Łączącego bezprzytomnie na szosie zabrał przejeżdżający samochód prywatny i odwiózł do szpitala. Stan ofiary jest beznadziejny. Policja prowadzi energiczne śledztwo.

— * WYSOKA. (Przedstawienie.) Niedawno powstałe a dobrze się rozwijające Stow. Młodzieży Polskiej urządziło w dn. 5 bm. przedstawienie amatorskie, które dnia następnego powtórzono w sali p. Stankiewicza, wystawiając znana a bardzo interesująca sztukę teatralną pod tyt. „Genowefa”. Przedstawienie wypadło ku ogólnemu zadowoleniu, a niektórzy amatorzy wywiązali się ze swych ról naderwyczejnie. Mianowicie wyróżnili się p. Stankiewicz Walerjan w roli wilezka i p. Zasada Jan w roli Głona. Rolę Genowefy odtworzyła bardzo dobrze p. Zasadowa Leokadja. Miało się wrażenie że nie amatorzy, a prawdziwi aktorzy występowali na scenie. Chór męski S. M. P. pod batutą dyrygentów p. Nikołajewskiego i p. Bederskiego przyczynił się bardzo do urozmaicenia tego wieczorku. Żalowałoby tylko należeć że organizatorzy nie postarali się o odpowiedniejszą salę, a p. w. „Strzelnicę”. Spodziewać się należy, że w przyszłości będzie to wzięte pod uwagę.

Z BYDGOSZCZY

— Z Rady Miejskiej. Na porządku dziennym czwartkowego posiedzenia Rady Miejskiej było kilkanaście spraw, z których wymieniamy ważniejsze.

Do komisji szacunkowej podatku dochodowego dla okręgu II Urzędu Skarbowego wybrano w miejsce ustępującego przemysłowca Jakóba Hechlińskiego — właściciela zakładu mechanicznego przy ulicy Kordeckiego, p. Józefa Straszewskiego. Uchwalono 15.000 zł na pokrycie kosztów przeprowadzenia wyborów do Rady Miejskiej. Ustalono według wniosku Magistratu i komisji finansowej normy dodatku komunalnego do podatku dochodowego w wysokości 4 proc. przy dochodzie do 24.000 rocznie, 4½ proc. przy dochodzie do 88.000 i wreszcie 5 proc. przy wyższym. Próby obniżenia tych norm speszły na niczem wobec coraz niższych wpływów podatkowych na rzecz miasta.

Następnie wypłynęła kwestja ustalenia nazw nowych ulic. Na wniosek referenta r. Fiedlera część propozycji Magistratu przyjęto natomiast, odroczone uchwałę co do ulic całego nowego terenu mieszkalnego, rozparcelowanego przez Czerwony Krzyż — na Wilczaku. Ustaleniem nazw około 20 ulic na tym terenie zajmie się specjalna komisja, która weźmie pod uwagę projekt referenta, aby poszczególnym ulicom nadać tam nazwy, związane z różnymi postaciami, odgrywającymi ważniejszą rolę w przeszłości Bydgoszczy.

Podczas dyskusji nad niedoborem budżetowym w sumie 1.700.000 zł i w związku z propozycją Magistratu zaciągnięcia długoterminowej pożyczki na pokrycie tego niedoboru zabrał głos przewodniczący Narodowego Kół Gospodarczego, red. Fiedler, i przypomniał uchwałę Rady w sprawie budowy nowego szpitala Wówczas Nar. Kół Gospodarcze sprzeciwiało się budowie szpitala z bieżących funduszy miejskich a gdy tę zasadę już przeforsowano wbrew jego sprzeciwowi, domagał się, aby budowę rozpocząć od najmniejszego pawilonu, nie zaś od gmachu głównego. Obecnie 1.700.000 zł jest uwieczonych w surowych murach bezużytecznie. Gdyby te pieniądze zużyto wówczas na cele produkcyjne n. p. na rozrządzenie sieci elektrycznej po wszystkich przedmieściach, ludność miałaby korzyść i miasto miałoby zwiększone zyski, które może zapobiegłyby dziś tak wysokim niedoborom budżetowym.

Nie chciano słuchać Narodowego Kół Gospodarczego, które tłumaczyło, że taki wielki obiekt, jak szpital, mający służyć kilku pokoleniom, wolno budować tylko za długoterminową pożyczką, obciążającą kilka pokoleń. Dziś zaciąga się pożyczkę długoterminową na latanie dziur w budżecie.

W obronie ówczesnego stanowiska Rady Miejskiej stanął przedstawiciel NPR, poseł Faustyniak, starający się tłumaczyć, że Rada zmuszona była pod presją ze strony władz wyższych.

Ostatnią uchwałą jawnego posiedzenia Rady Miejskiej było wyrażenie zgody na skonwertowanie dwu krótkoterminowych pożyczek budowlanych na długoterminowe, w łącznej sumie około 175.000 zł.

— Ze sceny i estrady. Występ sławnych tancerzy japońskich, księcia Yeichi Nimura i Lisan Kay, nie obudził takiego zainteresowania, jakiego należało się po szumnej reklamie spodziewać. Występ nosił znamiona istotnie wysokiego artyzmu, acz i.e. wszystkie produkcje choreograficzne zyskały sobie gorętsze uznanie publiczności, bowiem nie wszystkie w interpretacji wschodnich tancerzy były dostatecznie dla polskiego widza zrozumiałe. — W środe nastąpiło otwarcie nowej scenki ballad i baśni pod nazwą „Dzwadło”. Egzotyczna baśń japońska „Wróbel Mikado” podobala się ogólnie, a sposób jej wystawienia świadczył o dużym pietyzmie i pomyslowo-

ści organizatorów tej nowej placówki artystycznej. Następne przedstawienia w piątek i niedzielę.

— **O pomoc dla biednych.** Tow. „Caritas”, opiekujące się najbardziej ubogimi, odwołuje się do społeczeństwa z gorącą prośbą o poparcie jego akcji charytatywnej. Przypomina również, że w dniu 3 grudnia z polecenia Jego Em. Ks. Kardynała Prymasa organizuje dzień kwesty p. n. „Dzień ubogich” i spodziewa się hojnej ofiarności ze strony społeczeństwa.

— **Rażony prądem elektrycznym.** We wsi Liszkowie, pow. bydgoski, zdarzył się tragiczny wypadek. Mianowicie 6-letni chłopiec Władysław Wojciechowski, chcąc zdjąć gniazdo ze słupa sieci elektrycznej wysokiego napięcia, wdrapał się na słup i, rażony prądem, spadł na ziemię, a w parę minut potem dokonał zycia.

— **Tydzień książki polskiej.** Prezydent miasta p. Barciszewski, z okazji zbliżającego się tygodnia książki polskiej, zwołuje w nadchodzący poniedziałek o godz. 8 wieczorem do sali Rady Miejskiej przedstawicieli miejscowego obywatelstwa w celu zawiązania specjalnego komitetu.

— **Najechna przez rwerzystę.** Na ulicy Wały Jagiellońskie, rowerzysta Stanisław Wodziński najechnął na Mariannę Ślesierkowską, lat 75, zamieszkałą przy ulicy Kujawskiej 80. Staruszka odniosła dotkliwie obrażenia całego ciała.

— **Dyżury aptek:** Od 6 — 12 listopada apteka i od Aniołem (ul. Gdańska), apteka Przy Placu Teatralnym i apteka Tarasiewiczza na Szwederowie.

Cedula

Giełdy Zbożowej i Towarowej w Bydgoszczy

w dniu 10. 11. 1933 r.

Warunek: handel hurt, ład wag dostawa bieżąca za 100 kg. w złotych.

Ceny transakcyjne: żyto 105 tonn par. Bydgoszcz 14.40—14.5; owies 90 tonn par. Bydgoszcz 13.45—13.70.

Ceny orientacyjne: żyto bez zmiany, jęczmień bez zmiany ziemniak fabryczny za kg % 13 1/2 grosza.

Reszta notowań bez zmiany.

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 936 tonn, pszenicy 256 tonn jęczmienia brow 45 tonn przem 202 tonn owsa 106 tonn, maki żytniej 66 tonn pszennej 78 tonn, otrąb żytnich 202 tonn, pszennych 29 tonn, grochu Vikt 60 tonn rzepaku 15 tonn maku chu 11 tonn wyki 43 tonn buraków cukrowych 105 tonn. Ogółem 2221 tonna.

W II rocznicę śmierci ś. p. Waclawskiego

W drugą rocznicę śmierci ś. p. Stanisława Waclawskiego, studenta uniwersytetu wileńskiego, który padł na ulicach Wilna odbędzie się w niedzielę, dnia 12 b. m. o godz. 11

Msza św. w kaplicy Domu Akademickiego, Wały Leszczyńskiego 6; w poniedziałek, dn. 13 bm. o g. 20 odbędzie się w sali Coll. Minus akademja żałobna

z przemówieniem Jego Magnificencji Prof. dr. Runego, Pp. Profesorów i Kolegów.

(—) Młodzież Wszepolska, Związek Akademicki.

Żyd lży naród polski

Z Rogoźna donosi (er): Drugi już wypadek lżenia narodu polskiego przez członka mniejszości narodowej zdarzył się w naszym mieście 17 grudnia 1932 r., przyczem sprawa ta znalazła ostatnio swój epilog przed sądem grodzkim w Rogoźnie.

Żyd Bia'og'owski Benjamin, kupiec z Rogoźna, rzucił pod adresem pp. Graczyka, członka Z. M. N., i Kubisza słowa: „Polacy, to bydło”. Sąd grodzki na rozprawie, odbytej 9 bm. pod przewodnictwem sędziego dr. Miśko, przekazał sprawę na podstawie par. 152 kk. do rozpatrzenia sądowi okręgowemu ze względu na ogólny charakter obrazy narodu polskiego.

Przypominamy, że za podobne występstwa skazał s. o. na sesji wyjazdowej w Rogoźnie Niemca Meissnera na 5 miesięcy bezwzględnej aresztu.

JARMARKI

— **STĘSZEŃ.** Jarmark na konie, bydło, świnię drób zboże i towary kram. odbędzie się w czwartek 16 bm.

— **KOBYLIN.** Jarmark ogólny w Kobylinie k. Kratoszyna, odbędzie się dn. 5 grudnia rb. a nie w listopadzie, jak notują niektóre kalendarze.

Usta, które proszą o pocałunek...

Ten olśniewający rząd zębów jak perły wprawia w zachwyt każdego mężczyznę. Jeszcze dziś prosimy użyć pasty Colgate, gdyż ta pasta spełnia całkowicie swoje zadanie. Nietylko polewuje i nadaje blask powierzchni zębów, ale oczyszczone są także miejsca, gdzie nie dociera szczoteczka do zębów. Poza tym pasta Colgate ma zaletę wyjątkowo miłego smaku i pozostawia stale świeży i czysty oddech.

Colgate Palmolive Sp. z o. o.

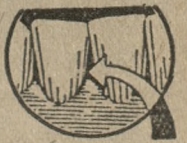
Wyrób polski

Zł. 2.-

Zł. 1.-

Wymawiać: Kolget

Nieczysty oddech jest zazwyczaj skutkiem pozostałych między zębami resztek jedzenia. Colgate radykalnie temu zapobiega.

Fala procesów politycznych na Pomorzu

Kto organizował „marsz bezrobotnych” na Świecie? — Za bojkot sklepu żydowskiego — „Policja wyjątkowo uwierzyła...”

Z Grudziądza donoszą: W czwartek, 9 bm. ogłoszony został w grudziądzkim sądzie okręgowym wyrok w sprawie słynnego marsza bezrobotnych na Świecie, w którym brało udział kilkaset bezrobotnych z całego powiatu świeckiego. Punktem zbornym było Warlubie, skąd pieszo wyruszyło około 30 ludzi do Świecia, oddalonego o 30 km., ażeby w starostwie domagać się pracy lub zasiłku. Do owej gromady przylaczyło się w Świeciu dalszych 200 bezrobotnych. Tlum jak już o tem pisaliśmy, przybrał tak groźną postać, że policja musiała dwukrotnie interwenjować.

W związku z temi zajęciami wytoczono kilku osobom proces za udział w zbiegowisku, stawianie oporu i zniewagę policji. Na rozprawie sądu okręgowego z Grudziądza na sesji wyjazdowej w Świeciu przesłuchano w ciągu pięciu dni około 60 świadków. Dalsza rozprawa przeciw niejakiemu Szulcowi z Nowego sekretarzowi „sanacyjnego” Zw. Robotników „Praca”, oskarżonemu o uplanowanie marsza na starostwo w Świeciu celem wymuszenia od

władz administracyjnych świadczeń dla bezrobotnych oraz rozgłaszanie wieści, jakoby na kresach wschodnich traktowano robotników jak niewolników, odbyła się w dniu 6 bm. w Grudziądzu. Dnia 9 b. m. ogłoszony został wyrok, mocą którego zasądzeni zostali: sekretarz Szulec za rozpowszechnianie fałszywych wiadomości na 1 miesiąc aresztu i 150 zł grzywny, robotnicy Kozicki, Piotrowski i Bona na 7 9 wzgl. 6 miesięcy więzienia za udział w zbiegowisku i zniewagę policji, przyczem karę tę zawieszono wszystkim na przeciąg trzech lat. Pięciu dalszych oskarżonych uwolniono od winy i kary dla braku dowodów.

W dn. 9 bm. odbywał się przed sądem grodzkim w Lubawie rozprawa karna przeciw członkom Związku Młodych Narodowców w Złotowie. Do wioski tej sprowadził się pewien Żyd i otworzył sklep. Starania ludności o pozbycie się intruza nie odniosły skutku. Wówczas młodzież Z. M. N. przeprowadziła bojkot sklepu żydowskiego, tak, że Żyd musiał w nocy uciekać ze

wsi. Niestety znalazło się kilku porwanych jednostek, które wybito Żydowi szyby w oknie. Wyrok z procesu podamy w jednym z najbliższych numerów „Kurjera”.

Ze Starogardu donosi (wa): Zapadł tu wyrok w procesie o zajęcia na jarmarku w Starogardzie w dniu 9 listopada 1932 r. Z pośród 28 oskarżonych po'owę sąd uwolnił a pozostałych zasądził od 1—16 miesięcy więzienia. Większość zasądzonych, to ludzie już kilkakrotnie za kradzież i opilstwo karani.

Pewne czynniki usiłowały za wszelką cenę dowieść, że zajęcia jarmarczne spowodowane zostały pośrednio przez rzekomo wybitnie antyżydowskie artykuły „Dziennika Starogardzkiego” oraz propagandę Zw. Młodych Narodowców. W tym celu przegladnięto około 30 egzemplarzy narodowego „Dzienn. Starogardzkiego” oraz przesłuchano komisarzy i funkcjonariuszów policji. Świadkowie ci, aczkolwiek nie mogli podać konkretnych faktów na wspomnianą okoliczność, jednak powoływali się na wywiady i wyrażali swoje przekonanie. Znamienne jest też wzmieszczenie w tę sprawę 2 członków Zw. Młodych Nar. pp. Marchlewicza i Rzeszewicza, przeciw którym wytoczono akt oskarżenia na podstawie zeznań notorycznego awanturnika Szulca, oraz współoskarżonego Nowotnego, który dziwnym trafem jest nieuchwytny Św. Szulec na rozprawie pod przysięgą zeznał, że policja go trzymała bardzo długo w śledztwie i wspominała ciałko o członkach Zw. Mł. Nar.: chcąc się więc uwolnić, podał nazwiska 2 członków Z. M. N., którzy mieli wznosić antyżydowskie okrzyki.

„Nie mogę zrozumieć — mówi Szulec, że mnie, największemu pijakowi z „czarnej listy”, policja nigdy nie wierz, a w tej sprawie wyjątkowo uwierzyła...”

Wobec takich zeznań p. prokurator nie popierał już przeciw członkom Z. M. N. aktu oskarżenia.

Proces powyższy ze względu na głębsze tło budził tu wielkie zainteresowanie i trwał nieomal 3 dni.

Dwóch nieboszczyków na liście „sanacyjnej”

Obrazki z ziemi kaliskiej — Obóz Narodowy odnosi wszędzie sukcesy

Z Kalisza donosi (jk): We wsi Bogucice pod Kaliszem zaszedł „niezwykły” wypadek. Oto na liście „sanacyjnej”, stworzonej przez urząd gminny do wyborów gromadzkich, zostali pomieszczeni dwaj nieboszczyki. Omyłkę spostrzeżono w chwili, gdy po wyborach zaczęto odczytywać nazwiska wybranych do rady gromadzkiej. Oto jeden z licznych obrazków wyborczych w ziemi kaliskiej.

Pierwsze wiadomości, jakie nadchodzą z powiatu o wyniku wyborów do rad gromadzkich, są dla Obozu Narodowego b. pomyślne. W podmiejskiej

gminie Kalisz, mimo dużych trudności, Obóz Narodowy zdobył większość mandatów w gromadach i tak w gromadzie Ogrody na 30 radnych zdobyłszy przeszło 20 mandatów. W gromadzie Dobrzec miejscowa „sanacja” posunęła się nawet tak daleko, że sfalshowała podpis dwóch narodowców. Mimo to usiłowania jej nie dały spodziewanego wyniku, albowiem na 30 radnych „sanacja” zdobyła 12 a Obóz Narodowy 18. We wsi Piątek Mały wszystkie 12 mandatów przypadło Obozowi Narodowemu.

Morderstwo na tle niesnasek sąsiedzkich

Z Ostrowa donosi (n): Przed kilku godzinami doszła do Ostrowa krótka wiadomość, że w pobliskiej wsi Lamkach zostało popełnione morderstwo na tle niesnasek sąsiedzkich. Gospo-

darz Kostrzewa położył na swoim podwórku trupem niejakiego Grzelaka Józefa.

Mordercę aresztowano. (Tel. wł.)

Tajemnicza wizyta w domu pod nr. 11

Znowu skazanie komunisty

Z Piotrkowa donosi (sk): W ostatnich dniach lipca rb. wywiadowca służby śledczej otrzymał instrukcję obserwowania domu pod liczbą 11 ul. Starowarszawskiej. Szczególnie uważnie polecono mieszkanie Białowasów, gdyż istniało podejrzenie, że najstarszy syn Eliasza jest t. zw. „technikiem” komitetu dzielnicowego K. Z. M. P. i zajmuje się kolportażem bibuly komunistycznej.

Policja otrzymała doniesienie, że w dniu tym do mieszkania Białowasów nadejść ma transport bibuly komuni-

stycznej. Prowadzona obserwacja przyniosła wreszcie rezultat, gdyż w dniu 26 lipca wywiadowcy wkroczyli do mieszkania Białowasów, ażeby aresztować Eliasza i tajemniczego przybysza, którzy jednak w ostatniej chwili zdążyli się ulotnić.

Podczas rewizji znaleziono na strychu 20 kg bibuly o treści wywrotowej. Paczkę policja skonfiskowała, a Białowasa aresztowano. Tajemniczy przybysz zdolał zbiec.

Sąd okręgowy skazał komunistę na 2 lata więzienia.

KRONIKA TOWARZYSKA

Wieczorek taneczny z niespodziankami urządził Zeńsk Tow. Gimn. „Sokół XVI. Jeżyce, w sobotę, 11 listopada w salce Gospody Polskiej, św. Marcina 40 Szanowne druchny i druhowi oraz sympatykom szkolstwa najserdeczniej zapraszamy Czołem! zg 20 410/11

Zeńskie Tow. Sokół — Łezarz urządził wieczorek z tańcami i niespodziankami w sobotę, 11. bm. w cukierni Parku Wilsona. zg 20 415/16

„Akord”. Tow. Śpiewacze Poznań — Jeżyce. Zabawa jesienna odbędzie się w sobotę, dnia 11 listopada na sali p. Frąckowiaka, Poznań, ul. Kraszewskiego 16 na którą jaknajprzejmiej zaprasza Zarząd. zg 20 413/14

Wieczorek Bratniaka W. S. H. W nadchodzącą sobotę organizuje Bratnia Pomoc Stud. W. S. H. wieczorek taneczny, który odbędzie się w gmachu W. S. H., Wały Zygmunta Staroego 2/3. Początek o godz. 9 wieczorem. Na wieczorku tym naznaczyl sobie spotkanie przy dźwiękach muzyki tanecznej wszyscy runowiacy, tj. uczestnicy niezapomnianego Leniska Akademickiego w Runowie Kraińskim. zg 20 412

Poświęcenie nowego lokalu firmy B. Leitgeber

Od tygodnia zwraca uwagę szerokiej publiczności wspaniała dekoracja wystawy w składzie towarów kolonialnych i delikatosew firmy Bogdan Leitgeber, przeniesionym na ul. 27 Grudnia do gmachu frontowego Teatru Polskiego w lipcu b. r. W dniu wczorajszym odbyło się poświęcenie lokali tej znanej w naszym mieście placówki handlowej. Uroczystość ta zgromadziła licznie rodzinę właściciela składu oraz szereg gości.

W krótkich słowach powitał zebranych jako gospodarz p. Bogdan Leitgeber i poprosił swego brata stryjczanego, ks. proboszcza Włodzimierza Leitgebrę z Marzenina o poświęcenie lokali składowych. Tenże w serdecznych słowach przemówił do swego kuzyna, podkreślił jego zapobiegliwość i sumienną pracę, oraz tradycje kupieckie, jasniejące od kilku pokoleń w rodzinie. Z życzeniem jak najlepszej pomyślności i rozwoju pobłogosławił ks. prob. Leitgeber lokale nowego składu. Z kolei wierszowane życzenia wypowiedział dr. Tadeusz Jaworski z Warszawy, do życzeń tych dołączyli się wszyscy obecni, podpisując się na oddzielnym dokumencie.

Stare są tradycje kupieckie w rodzinie Leitgeberów, zrosiej tak ściśle z miastem naszym i dziejami kupiectwa polskiego. Dziad obecnego właściciela p. Bogdana Leitgebrę, Józef Napoleon Leitgeber, żołnierz 3 pułku ułanów w powstaniu r. 1830/31, otworzył w dniu 5 listopada 1833 r., a więc przed 100 laty na Wielkich Garbarach przy roku ul. Wodnej w domu, który był własnością ojca jego Antoniego od 1791 r., skład artykułów korzennych. Był on dzielny pionierem kupiectwa polskiego w naszym mieście. Poza o-

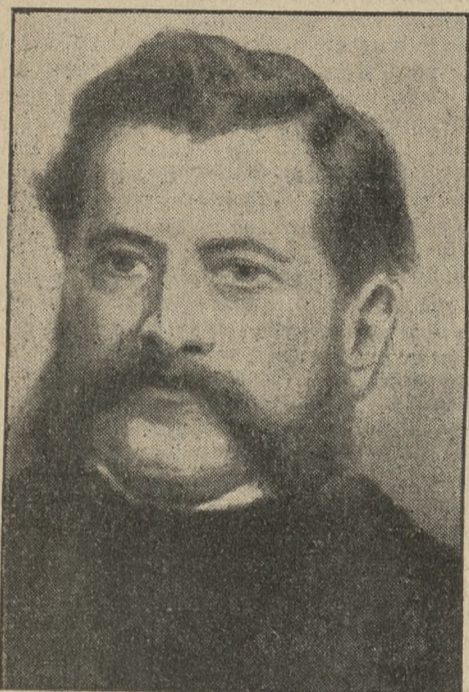

P. Bogdan Leitgeber, właściciel składu towarów kolonialnych przy ulicy 27 Grudnia w gmachu Teatru Polskiego.

bowiązkami zawodowemi pracował jeszcze społecznie, a zasługi jego uwypukla z okazji zgonu w dniu 27 kwietnia 1858 r. „Gazeta Wielkiego Księstwa Poznańskiego”, gdzie we wspomnieniu pośmiertnym czytamy o s. p. Józefie Napoleonie Leitgeberze m. in.:

„Przygotowawszy się w szkołach oddał się zawodowi kupieckiemu: wyrwany z niego przez wypadki 1830 r. pobiegł złożyć swą dań ze krwi własnej, wróciwszy z chlubnym świadectwem swych przełożonych i towarzyszy. Kształcił się dalej w swym zawodzie i osiadłszy na zagrodzie ojczystej, połączywszy się wężem małżeńskim z szanowaną Salomeą Dulińską, wypełniał jak najściślej obowiązki obywatela, męża i ojca prawdziwie wzorowo. Nie ograniczał on się na samej pracy około dobytku, wszystko co tylko miało na celu kraj, dobro miasta rodzinnego, kościoła, bliźniego, ulgi cierpiącej ludzkości, żywo go zajmowało i w miarę sił i możliwości pobudzało jego czynność w tym kierunku. Uznali to jego współobywatele i jeśli jego choć skromne ale rzeczywiste zasługi nie uwiecznili zewnętrznie oznakami, zaszczytlili swoim zaufaniem, czego dowodem kilkakrotny wybór na reprezentanta miasta, członka kolegium parafjalnego kościoła, kapitana chlubnie znanego z poświęcenia towarzysztwa straży ogniowej.”

Do tej stuletniej tradycji kupieckiej nawiązał p. Bogdan Leitgeber, stwarzając w swym mieście rodzinnym własną placówkę handlową, która dzięki odziedziczonej umiejętności kupieckiej i mroźczej pracy jej właściciela stała się pierwszorzędnym przedsiębiorstwem w Poznaniu.

Powstaniec z 1830/31 roku Józef Napoleon Leitgeber, założyciel najstarszego w Poznaniu składu korzennego.

po upływie 14 1/2 dni, biegnąc przez przestrzeń kosmiczną jako fala dźwiękowa Od księżycy do ziemi iystans wynosi 375 000 klm. Do słońca biegnąc 15 lat, gdyż dystans między ziemią a słońcem wynosi 150 milionów kilometrów. Ale gdybyśmy fale dźwiękowe zamienili na fale elektryczne to już po 1/4 sekundy byłyby ona dosięgła księżycy w osiem minut znalazłaby się na słońcu. K.

Dzień Sienkiewiczowski 15 listopada

Corocznie 15. bm. urządza T. C. L. uroczyste obchody ku czci Henryka Sienkiewicza, oraz zbiórkę publiczną, z której dochód przeznaczony jest na zasilenie funduszu H. Sienkiewicza dla kształcenia Polaków z zagranicy w Uniwersytetach Ludowych w Dalkach i Odolanowie. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych pismem swym z dnia 11. 10. rb. Br. A. P. 2/10 udzieliło T. C. L. pozwolenia na urządzenie zbiórki publicznej 15 listopada, jako w „Dniu Oświaty Pozaszkolnej”.

Tow. Czyt. Lud. zwraca się w 17-tą rocznicę śmierci autora „Quo vadis”, oraz w 50-lecie „Ogniem i mieczem” z gorącym apelem do społeczeństwa polskiego, o jak najofiarniejsze zasilenie funduszu Sienkiewiczowskiego. Wobec wzmożonej akcji w zachodniej części Polaków, potrzebą dzielną uświadomionych pracowników społecznych staje się dziś paląca.

T. C. L. liczy więc na ofiarne poparcie w „Dniu Sienkiewiczowskim” wszystkich ludzi dobrej woli.

Niech nie zabraknie nikogo, koby choć groszową ofiarą przyczynił się do pomocy tym, którzy jeszcze są pod obcym i cierpią przesładowania.

NILS ASTHER

w wielkim filmie:

„GORZKA HERBATA GENERAŁA YEN”

Pelen poezji film, z wycarowanym romansem rasowej amerykańki Megan Davis z równie rasowym chińskim generałem Yen. Pod tajemniczym technieniem tysiącleci w upojnej atmosferze przesyconej miłością i aromatem odurzających pachnidel wschodnich niemożliwe staje się możliwe. Gardząca żółtą rasą amerykańka zatracca się w czarach bajki romantycznej. Znakomity scenarzysta filmu p. t. „Gorzka herbata generała Yen”, reżyserowanego przez genialnego reżysera Franca Capra, z bajeczną grą bohaterów, których wcielają piękna Barbara Stanwyck i porywający męskością Nils Asther, sprawiają że widz śni sen z bajki, traci poczucie rzeczywistości i ulega całkowicie oszalamiającym wrażeniom.

Jest więcej niż pewnem, że film „Gorzka herbata Generała Yen” będzie wybitnym zdarzeniem sezonu.

Premjera tego wspaniałego superfilmu, która wzbudziła olbrzymie zainteresowanie i zaciekawienie w najszerszych sferach naszego miasta — odbędzie się nieodwołalnie jutro w sobotę, dnia 11 listopada w teatrze świetlnym „Słońce”. P. 5598

Europa je coraz mniej

Statystyka sporządzona przez ministerstwo zdrowia w Pradze czeskiej dowodzi, że w Europie ludzie jedzą coraz mniej. A więc w roku 1931 przypadło na jednego mieszkańca Europy 163.2 kg. mąki pszennej i żytniej, a w roku 1932 — 119.2 kg.; w roku 1931 cukru spożyto 23.5 kg. na osobę, w roku 1932 — 22.8 kg.; ryżu w roku 1931 — 3.43 kg., w roku 1932 — 3.34 kg.; grochu w roku 1931 — 1.52 kg., w roku 1932 — 1.28 kg.; mięsa w roku 1931 — 94.1 kg., w roku 1932 — 82.3 kg. Spadek konsumpcji tych artykułów przypisywany jest szerzącemu się bezrobociu w Europie.

„Amok” wśród zwierząt w południowej Afryce

W południowej Afryce, w Swaziland, w związku z długotrwałą suszą i brakiem wody, padła na zwierzęta domowe i dzikie zaraza, której siedliskiem jest mózg. Setki tysięcy zwierząt, w tym dzikie i drapieżne, opanowane szaleństwem pędzą na oślep przed siebie, trując i niszcząc wszystko co napotkają. Wobec tej klęski rząd przyszedł z pomocą krajowcom i osadnikom, którzy nie mogli dać sobie rady z groźnym najazdem i wysłał oddziały wojskowe z karabinami maszynowymi. Ale i nieustający ogień karabinów maszynowych, który kładł pokotem całe zastępy zwierząt, nie mógł zatrzymać tej żywiołowej fali. Blisko dwa miliony różnych zwierząt, od dzików, psów i kotów poczynając, a kończąc na zebkach, lwach i panterach, rzuciło się na oślep zarazę, która powoduje u zwierząt objawy t. zw. „amoku”. Szalu, umiejscowiona jest w mózgu. Doprowadzone do o-

Jutro szczegóły konkursu »Chemergon«

Prz. 5 606-41.130

błędu zwierzęta szaleją i znajdują ucieczkę i śmierć w gonitwie wścieklej poprzez wszelkie przeszkody.

Państwo 190 narodowości

Według ostatnio opracowanej statystyki ludności na terenie Z. S. R. R. Rosję zamieszkuje 190 narodowości; nie brak wśród nich i takich które jak Ajnowie liczą tylko 32, lub jak Bacjowie — 7 przedstawicieli. Przeszło 52 procent ludności Z. S. R. R. stanowią Rosjanie, po nich następują Ukraińcy (około 22 proc.), dalej Białorusini (3 proc.). Żydzi w Rosji stanowią 1.5 proc. ludności, czyli 2 1/2 miliona ludzi. Na dalekiej północy żyje według statystyki rosyjskiej 15 462 Samojedów, 1 600 Ostojaków, 240 000 Jakutów i 38 000 Tunguzów. — Czemże była wobec tego nieboszczka Austria?!

Nowe konstrukcje okrętowe

W kołach fachowych budzi wielkie zainteresowanie przebudowa statku pasażerskiego Hamburg własności linii Hamburg — Ameryka a mianowicie klen czyli przedstatku ma być przedłużony o 12 m., dzięki czemu uzyska się przy dotychczasowej szybkości oszczędność na sile, wynoszącą 8 000 koni mechanicznych. Poza statkiem Hamburg, zamierza „Hapag” w ciągu najbliższych ośmiu miesięcy przedłużyć także trzy dalsze statki klasy Ballin przyczem na każdą przebudowę liczy się dwa miesiące. Obliczono bowiem na podstawie długotrwałych doświadczeń Instytutu Doświadczalnego dla budowy statków w Hamburgu, że zopatrzenie statku w długi i ostre klen o pewnych kształtach zmniejszy poważnie opór wody z tarcia o boki statku i dzięki temu pociągnie za sobą wielką oszczędność w sile zapędowej maszyn. W ten sposób statki przedłużone będą o 12 metrów. Dla oszczędzenia czasu nowy przedstatku będzie już gotowy gdy statek oddany zostanie do stoczni. Odcięcie starego kleniu i przypięcie nowego, potrwa bądź jak bądź jeszcze dwa miesiące, gdyż są to konstrukcje o wysokości ca. 25 metrów.

W i P.

Dziś koncert Lisickiego

Dziś, w piątek, odbędzie się w sali koncertowej św. Marcina niezwykle interesujący koncert Zygmunta Lisickiego, profesora Państw. Konserwatorium Muz. Będzie to drugi recital z zapowiedzianego cyklu. Znakomity nasz wirtuoz wykona tym razem: Schumanna sonatę fis-moll op. II, Chopina sonatę b-moll, nokturn g-dur, impromptu as-dur, oraz scherzo cis-moll, a wreszcie Liszta tarantellę i rapsodję cis-moll.

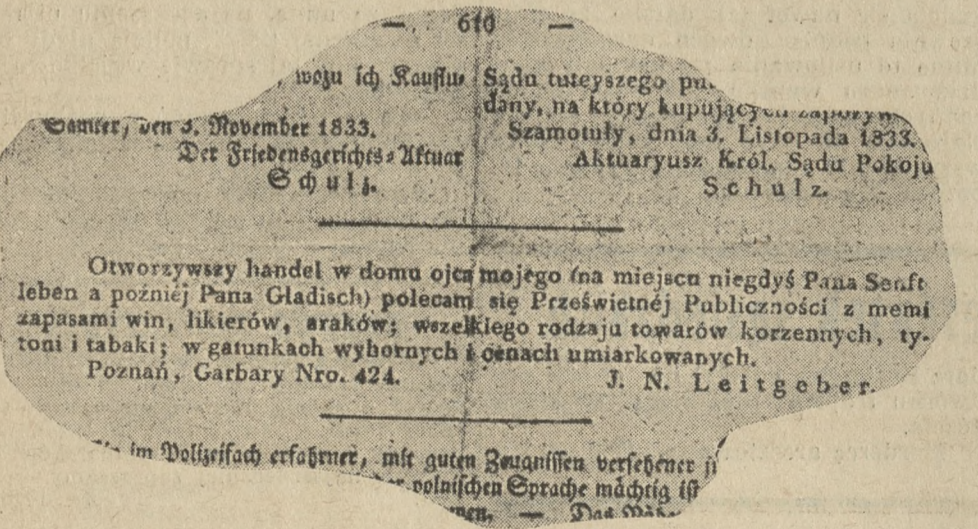
Bilety do nabycia w magazynie „Irys” ul. św. Marcina 8 lub wieczorem przy wejściu na salę. Członkowie Związku Pedagogów, Tow. Oratoryjnego i uczniowie P. Konserw. Muz. korzystają z 50 proc. zniżki.

Specjalne przedstawienie dla dzieci i młodzieży

W sobotę, 11 i w niedzielę, 12 listopada b. r. o godz. 3 po południu wyświetlane będzie w kinoteatrze „Słońce” po raz pierwszy w Poznaniu głośne arcydzieło filmowe wytwórni rosyjskiej p. t.: „WIELKI MYŚLIWIEC”. Wspaniały ten film z życia Tunguzów, pełen awanturnych przygód z przemysłnikami i niebezpiecznych wypraw myśliwskich jest tak niezwykle i interesujący, że winien zainteresować wszystkich bez wyjątku miłośników kina. Na tle cudownych krajobrazów dziewiczych tajg syberyjskich rozrywa się wzruszający dramat, przedstawiający radości i smutki codziennego życia Tunguzów.

Nadprogram: Najnowszy Tygodnik dźwiękowy „Foka”, przeszliczny film „Morze polskie” oraz 2 arcywesołe komedijki rysunkowe — poza tem program wyjątkowo urozmaicony i ciekawy.

Pomimo wielkich kosztów zakontraktowania filmu „Wielki Myśliwiec” ceny biletów najniższe: Cały parter 40 groszy; cały balkon 50 groszy. Przed sprzedaż biletów w firmie S. Kalamajski — Plac Wolności 6.

Reprodukcja z ogłoszenia „Gazety Południowej”, Wielk. Ks. Poznańskiego, o otwarciu składu, zasłużonego przed stu laty Józefa Napoleona Leitgebrę przy W. Garbarach.

Na skrzydłach fal dźwiękowych

W sali koncertowej śpiewa tenor piosenkę stojąc na estradzie. Wysoko na galerji dokładnie na odległość 33 metrów od śpiewaka, znajduje się słuchacz do ucha którego melodia pieśni dochodzi ściśle w czasie jednej dziesiątej sekundy. Dźwięk t. j. fale dźwiękowe rozchodzą się bowiem w przestrzeni z szybkością 330 metrów na sekundę.

Przed śpiewakiem ustawiony jest jednak na estradzie mikrofon stacji nadawczej. Posiadacz aparatu odbiorczego w Nowym Yorku nastawia go na Wiedeń i

pomimo, że dzieli go od sali koncertowej we Wiedniu przestrzeń 6 000 kilometrów, słyszy on śpiew tenora już po upływie jednej dwudziestej części sekundy. Nowojorczyk słyszy zatem pieśń wykonywaną we Wiedniu prędzej niż ten słuchacz, który siedzi w sali koncertowej, gdzie śpiewa wykonawca. Albowiem fale dźwiękowe biegną z szybkością ślimaka w porównaniu z falami elektrycznymi.

Gdyby fantazja podsunęła nam myśli obrachowania czasu, w jakim pieśń o której mówiliśmy wyżej, dotrzeć może z ziemi naszej poza jej granicę, na księżyc np. przekonalibyśmy się po dokonaniu obliczenia, iż dotarłaby ona na księżyc do uszu hipotetycznych jego mieszkańców, dopiero

SPORT

Lekka atletyka

Nowe rekordy okręgowe zatwierdził Poznański OZLA są następujące: 60 m: Szymański (S-Leszno) 7,1 s; 110 m: Biniakowski (W) 10,9 s; 300 m: Pujanek (S-Leszno) 37,4 s; 400 m: Biniakowski (W) 49,2 s; 500 m: Maik (S-Leszno) 1,12,3 min.; 3000 m: Janowski (W) 10,04,4 min.; 5000 m: Janowski (W) 15,50,8 min.; 400 m pł.: Marciniec (W) 59,1 s; 4x100 m: (Radwański, Stawiński, Marciniec, Biniakowski) 44,4 s; 400-300-200-100: Warta (Lesicki, Jezierski, Marciniec, Stryczyński) 2,05,4 min.; 800-400-200-100: Repr. (Lesicki, Marciniec, Feliński, Radwański) 3,25,4 min.; w dal z miejsca: Tilgner (S) 2,80 m; w dal z rozb.: Balcer (A) 6,73 m; trójskok: Hoffmann (W) 13,78 m; tyczka: Zakrzewski (S) 3,62 m; chody: 1000 m: Maik (S-Leszno) 5,19,2 min.; 2000 m: Zakrzewski (S) 11,13,2 min.; 3000 m: Edwardczyk (S-Leszno) 17,05,8 min.; 5000 m: Edwardczyk (S-Leszno) 28,54,2 min.

Panie: 4x200 m: AZS (Stolarkówna, Szajnówna, Mądralówna, Świdarska) 1,59,2 min.; 800-200-100-100 m: AZS (Świdarska, Szajnówna, Biegańska, Stolarkówna) 3,46,4 min.; w dal z miejsca: Jasieńska (A) 2,36 m; w dal z rozb.: Alińska (A) 5 m; kula: Jasieńska (A) 12,02 m; kula oburącz (11,58 i 8,58-) 20,16 m Jasieńska (A); trójskok: 136 pkt. Jasieńska (A). (ig)

Pieściarstwo

Niedzielne zawody o drużynowe mistrzostwo Polski wzbudziły duże zainteresowanie wśród zwolenników tego sportu. Przypominamy, że bilety w przedsprzedaży nabyć można w firmie „Camera” ul. Fr. Ratajczaka, „Policyjny Klub Sportowy” z Katowic przyjeżdża we wzmocnionym składzie, to też dlatego zawody zapowiadają się bardzo ciekawie. (kom)

Piłka nożna

„Warta” i „Korona”. W niedzielę o godzinie 11 na boisku „Warty” rozegrane będą te zawody towarzyskie. Ponieważ w ostatnim meczu „Korona” odniosła zwycięstwo nad rezerwami „Warty”, spotkanie będzie bardzo interesujące gdyż „Warta” zechce zrehabilitować się po poniesionej porażce. (kom.)

Legenda o wymierających Indianach

Istnieje w Stanach Zjednoczonych specjalny urząd, Indian - Bureau, któremu podlegają wszyscy zamieszkujący Amerykę czerwonoskórzy. Do urzędu, znajdującego się w Waszyngtonie, zwracają się wszyscy Indianie Ameryki i znajdują tam pomoc i opiekę. Otóż Indian - Bureau ogłosiło niedawno tablicę statystyczną, zawierającą cyfrowe dane, dotyczące wszystkich plemion indyjskich. Dowiadujemy się z tej tablicy, że pogląd na rasę indyjską jako na rasę wymierającą, jest z gruntu fałszywy i niezgodny z istotnym stanem rzeczy. W roku 1870 Stany Zjednoczone zamieszkiwało 300.000 czerwonoskórzych, podczas gdy spisy ludności z roku 1928 określiły ich liczbę na 350.000. Następne lata wskazują dalszy przyrost.

„Godzina bajek przy kominku w IKS-ie”

Jak w każdą sobotę i w bieżącą stryj Stefan wraz z ciotką Halą urządzają Godzinę Bajek przy Kominku dla naszych najmłodszych. Piękne bajeczki, interesujący konkurs deklamacji z nagrodami i przedstawienie kinowe złożą się na całość programu. Bilety wstępu w cenie 30 gr. sprzedaje kasa kawiarni pod Kaktusem.

„Wieczory artystyczne w IKS-ie”

Program sobotniego i niedzielnego wieczoru artystycznego w IKS-ie wypełni świetny satyrk Walery Jastrzębca. Początek programu o godz. 9.30. Wstęp wolny, nakrycie 2.- zł. Satyrk Walerego Jastrzębca nie wymaga osobnej reklamy, gdyż już samo nazwisko daje wysoką rekojmie artystycznego poziomu wieczoru. dg 2124

CUKIERNIA - PIEKARNIA
JAN ZAREMBA
poleca wyborowe tradycyjae
ROGALE
Świętomarcińskie
Centrala: Górna Wilda 51, tel. 76-36
Filje: Pl. Wolności 14, „ 10-62
Sw. Marcina 43 „ 22-33
Pocztowa 5 „ 15-29
dg 2 125

TEATRY
Z Teatru Wielkiego
Dziś przedstawienie zakupione. W sobotę uroczyste przedstawienie z okazji Święta Niepodległości: „Straszny Dwór” opera St. Moniuszki. W partii Stefana wystąpi gościnnie znakomity nasz tenor Józef Woliński. Dalsze role w pierwszorzędnym obsadzie pp.: Janowskiej, Musielewskiej, Hupertowej, Urbanowicza, Karpackiego, Szpingera, Wiśniewskiego i Warchalewskiego. Mazura w ostatnim akcie odtańcza: kierownik choreograficzny M. Statkiewicz i primaballerina Z. Grabowska na czele zespołu baletowego. Nowe piękne dekoracje projektu art. malarza Zyg. Szpingera. Kierownictwo muzyczne spoczywa w rękach dyr. Zygmunta Latoszewskiego. Ceny miejsc od 0,75 do 3,80.
W niedzielę wieczorem „Baron Cygański”.

Dziś premiera „Pan Geldhab”
Dziś premiera znakomitej komedji Al. hr. Fredry „Pan Geldhab”, w której role główne odegrają pp. Zielińska, Szubert (rola tytułowa), Noskowski, Pluciński, Smoczyński i Korecki, którzy równocześnie objął reżyserję.
W sobotę uroczyste przedstawienie ku uczczeniu 15 rocznicy niepodległości. Odegrane będzie „Wesele” Wyspiańskiego. W niedzielę po południu po cenach niższych „Liljom” Molnara, wieczorem arcykomiczna lekka komedja „On i jego sobowtór”, na której publiczność śmieje się do łez.

ŁOM SŁODOWY
D-ra Wandera
nieodzowny środek przy kaszlu i chrypcie. Wszędzie do nabycia.
ng 6477

RADJO
Sobota, dnia 11 listopada 1933 r.
Poznań (335 m) godzina 7.00 - 7.55 audycja poranna z Warszawy; godzina 11.25 program na dzień bieżący; godzina 11.30 komunikaty z Warszawy; godzina 11.50 wiadomości bieżące; godzina 11.57 sygnał czasu; godzina 12.05 transmisje z Warszawy; godzina 13.20 płyty gramofonowe; godzina 13.59 sygnał czasu; godzina 14.02 giełda pieniężna - wiadomości gospodarcze - rolnicze; godzina 15.30 transmisje z Warszawy; godzina 15.55 „Chwilka lotnicza”; godzina 16.00 audycja dla chorych ze Lwowa; godzina 16.40 - 19.00 transmisje z Warszawy; godzina 19.00 program na dzień następny; godzina 19.05 rozmaitości; godzina 19.25 - 23.00 transmisje z Warszawy; godzina 23.00 - 24.00 audycja okolicznościowa ze Lwowa; godzina 24.00 - 0.15 transmisja z Zamku w Warszawie.
Warszawa (1412 m) godzina 7.00 audycja poranna; godzina 12.05 pieśni legionowe z płyt; godzina 15.40 orkiestry wojsko-

we (płyty); godzina 15.55 „Chwilka lotnicza i przeciwgazowa”; godzina 16.00 audycja dla chorych w opracowaniu ks. Rekasa (tr. ze Lwowa); godzina 16.40 lekcja języka francuskiego (kurs średni); godzina 16.55 chór Strzelecki pod dyrekcją Mieczysława Mierzejewskiego i Zofja Zmigród-Pedyczkowska (sopran); godzina 17.50 bieżące wiadomości rolnicze - wygłosi p. Józef Płatek; godzina 18.00 odczyt; godzina 18.20 polska muzyka fortepianowa w wyk. Marji Mirskiej; godzina 19.25 „Poezja 11 listopada” - wygłosi p. Zygmunt Kisielewski (feljeton literacki); godzina 19.45 dziennik wieczorny; godzina 20.00 skrzynka pocztowa techniczna; godzina 20.15 uroczysta audycja ku uczczeniu 15-lecia Niepodległości Polski; koncert w wykonaniu orkiestry symfonicznej P. R. Józef Tuszyński (fortepian) i Irena Dubiska (skrzypce); w programie między innymi koncert fortepianowy f-moll Chopina oraz koncert skrzypcowy M. Karłowicza; godzina 22.25 wiadomości sportowe; godzina 23.00 wesoła audycja ze Lwowa; godzina 24.00 przemówienia Pana Prezydenta Rzplitej; specjalna audycja z Zamku Królewskiego w Warszawie na wszystkie rozgłośnie polskie oraz Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Niedziela, dnia 12 listopada 1933 r.
Poznań (335 m) godzina 9.00 - 9.55 audycja poranna z Warszawy; godzina 9.55 program na dzień bieżący; godzina 10.05 Licie dzwonów - nabożeństwo z katedry poznańskiej; kazanie wygłosi ks. prof. Maćkowiak, chór katedralny pod dyrekcją ks. dr. Gieburrowskiego; godzina 11.45 muzyka religijna z płyt; godzina 11.57 sygnał czasu; godzina 12.05 program na dzień bieżący; godzina 12.10 - 14.00 transmisje z Warszawy; godzina 14.00 pogadanka rolnicza pt. „Wytyczne akcje zwalczania raka ziemniaczanego” - wygłosi p. St. Haladin; godzina 14.15 - 15.00 transmisje z Warszawy; godzina 15.00 odczyt rolniczy pt. „O stanowieniu krów” - wygłosi M. Próchnicki; godzina 15.20 - 19.00 transmisje z Warszawy i Lwowa; godzina 19.00 program na dzień następny; godzina 19.05 rozmaitości; godzina 19.30 transmisje z Warszawy; godzina 19.45 wiadomości bieżące (repert. teatr i kin. pozn.); godzina 19.50-22.40 transmisje z Warszawy i Lwowa; godzina 22.40 muzyka taneczna z kaw. „Esplanade”; godzina 23.00 transmisje z Warszawy; godzina 23.05 dalszy ciąg muzyki z kawiarni „Esplanade”.

Warszawa (1412 m) godzina 9.00 audycja poranna; godzina 10.00 transmisja nabożeństwa z Krakowa; godzina 11.57 sygnał czasu; godzina 12.05 program na dzień bieżący; godzina 12.10 wiadomości meteorologiczne; godzina 12.15 transmisja z Filharmonji Warszawskiej; II koncert z cyklu „Muzyka Niepodległej Polski”, poprzedzony prelekcją prof. St. Niewiadomskiego; wyk.: orkiestra filharm. pod dyrekcją Br. Wolfstala i St. H. Nawrocki (fortepian); w przerwie o godzinie 13.00 - 13.12 „Polityka społeczna” - wygłosi minister Op. Społecznej dr. St. Hubicki; godzina 14.00 „Moje wspomnienia ze wsi w walkach o niepodległość” - wygłosi p. p. B. Studziński; godzina 14.15 przegląd ryneków produktów rolniczych; godzina 14.25 muzyka wokalna (płyty); godzina 14.30 „Rolnictwo w życiu go. p. d. z. em. Polski” - wygłosi Min. Rolnictwa i Ref. Roln. dr. B. Nakoniecznikow-Klukowski; godz. 15.00 „Wieś polska w 1918 r.” - wygłosi p. F. Gwiżdż; godzina 15.20 muzyka wojskowa w wyk. orkiestry z Domu Fukiera; godzina 16.00 program dla dzieci: audycja ku uczczeniu 15 rocznicy odzyskania Niepodległości; godzina 16.30 kwadrans słynnych artystów (płyty); godzina 16.45 kwadrans poetycki; godzina 17.00 „Zadania kobiet w samorządach” - wygłosi p. M. Karłowicz; godzina 17.15 polska muzyka o charakterze ludowo-artystycznym; wyk.: I. Robowska (fortepian), W. Skwarczewska (sopran) i prof. L. Urstein (akomp.); godz. 18.00 słuchowisko pt. „Wesele” p/g Wyspiańskiego; godzina 18.40 wesołe monologu W. Waltera; godzina 19.00 program na dzień następny; godzina 19.05 rozmaitości; godzina 19.30 „Sywety Aka mików Literatury” III. Juljusz Kleiner - wygłosi p. Wł. Zawistowski; godzina 19.45 „Życie artystyczne stolicy”; godzina 19.50 dziennik wieczorny; godzina 20.00 przemówienie z okazji 15 rocznicy Niepodległości Państwa Polskiego; godzina 20.15 muzyka lekka; wykonawcy: orkiestra P. R. pod dyrekcją

Film nad Filmy!
Monumentalne arcydzieło, osnute na tle przelomowych dni carskiej Rosji
JOHN · ETHEL · LIONEL BARRYMORE
W POTĘŻNYM DRAMACIE
OSTATNIA CAROWA

St. Nawrota i M. Orzechowski (wib. fon), przy fortepianie prof. L. Urstein; godzina 21.15 odczyt aktualny; godzina 21.30 Na wesołej lwowskiej fali; godzina 22.30 wiadomości sportowe ze wszystkich rozgłośni P. R.; godzina 22.40 - 23.30 wieczór melodyj wiedeńskich; wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. St. Nawrota i Greta Tournay (śpiew); godzina 23.00 - 1.00 mości meteorologiczne dla komunikacji lotniczej i komunikat policyjny.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO
Zgony:
Dnia 9 bm. zgłoszono: Marta Styszewska z d. Tomczakówna, 43 l. Zofja Kaźmierczakowa z d. Tomaszewska 38 lat. Jan Zarkiewicz szewc, 68 l. Maksymilian Majchrowicz, ksiązkowy 30 l. Maria Smigielska, tancerka, 19 l. Zuzanna Feistowa z d. Nowicka, wdowa, 88 l.
Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Występy Walerego Jastrzębca w IKS-ie
Nie przebrzmiały jeszcze echa występów Elektorowicza a już rzutka dyrekcja IKS-u przygotowała dla kulturalnej publiczności naszego miasta nową niespodziankę
W sobotę, 11. bm. oraz w niedzielę 12 b. m. odbędą się mianowicie w IKS-ie pl. Wolności 14a dwa jedyne występy znakomitego artysty i najwybitniejszego satyryka warszawskiego dyr. Walerego JASTRZĘBCE, który wystąpi z zupełnie nowym, aktualnym programem.
Nazwisko Jastrzębca nie potrzebuje reklamy, albowiem ma on wyrobioną sławę w całej Polsce, wobec czego spodziewać się należy, że sobotni i niedzielny wieczór w IKS-ie cieszyć się będzie zasłużonym powodzeniem. dg 2119
Początek występów o godz. 21.30.

W czwartek, dnia 9 listopada 1933 roku, rozstała się z tym światem, opatrzona Sakramentami św., nasza najukochańsza matka, babka, teściowa i siostra, s. p.
z Kozaków
Marja Sellmannowa
przeżywszy lat 78.
Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 12 bm., o godz. 2 po południu z domu żałoby w Zegrzu pod Poznaniem na stary cmentarz św. Jana; nabożeństwo żałobne nazajutrz o godz 8-mej w kościele parafjalnym św. Jana na Komandorji.
W ciężkim smutku pogrążeni
dzieci, wnuki i rodzina.
zg 20 405/6
Zegrze, Starolęka Poznań, Kórnik, Berlin.
Komunikacja autobusowa z Grobli co 30 minut.

W środę, dnia 8 listopada, zasnęła w Bogu, po ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza ukochana matka, babka i prababka, s. p.
z Nowickich
Zuzanna Feist
przeżywszy lat 88. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 11. bm., o godz. 3 po poł. z domu żałoby przy ul. Dąbrowskiego 63 na cmentarz św. Marcińskiego przy ul. Bukowskiej.
W ciężkim smutku pogrążona rodzina.
Zakład Pogrzebowy „Ceremonjal”.

Na Święto Niepodległości dekoracja jedyne blachą poniklowaną
GRABIANOWSKI
Wolności 11. Tel. 40-10
zg 20 417

CAFÉ ESPLANADE
Rogale Świętomarcińskie
Pączki - Ciastka
Do każdego rogala za zł 2,50 - 1 filiżanka z podst.
Do 12 pączków 5 20 gr - 1 filiżanka z podst.
Do 10 ciastek - 1 filiżanka z podst.
i w miarę większych zakupów odpowiednie upominki
Pr 5 505-45.81 Zarząd.

Najtaniej kupisz
Farby
Lakiery
Pokosty
Kredy
oraz
wszelkie przybory malarzkie
tylko
Centr. Skład Farb i Lak'erów
Piekary 1. Tel. 32-65
naprz. Drogerji.
dz 1 837

..... mrożona czekolada goplany jest wysmienita, i niedroga, ponieważ ceny tabliczek 30, 50 i 100 groszy są rewelacyjnie niskie, a smaki pomarańczowy, rumowy i kawowy są bajeczne

Pz 5 610-45.90

NIEZAWODNY, - TANI ZAKUP

swetrów, pulowerów i podobnych towarów dzianych oraz rękawiczek, pończoch i ciepłej bielizny trykotowej — dla pań, panów i dzieci, — zapewnia

DOM HANDLOWY F. WOŹNIAK

Poznań, Kramarska 16 (ul. Rynkowa)

nr 6 480/1

Jeżeli cukry, czekolady, herbatniki,

to tylko z firmy

Walerja PATYK

alica 27 Grudnia 3

naprzeciw Komendy Policji,

Aleje Marcinkowskiego 6

Pz 5 609-45.87

zawsze świeże, najlepiej, najtaniej.

Firma od roku 190: w jednych rękach.

Okazja nabycia dobrych książek!

Adam Krachowiecki
O TRON

powieść historyczna z VI wieku w 4 tomach.

Romana Rolland

Wycieczka w krainę muzyki przeszłości

Dr. K. Wróblewski

Zubrpuszczy Białowieskiej

Monografia.

W administracji KURJERA POZNAŃSKIEGO

Drzewka owocowe

przeważnie jabłonie i grusze oraz krzewy i drzewa ozdobne (ca 20 000 sztuk) ma do oddania wobec reorganizacji i stopniowej, zupełnej likwidacji działu szkółkarskiego, po cenach znizowanych (40% upustu od cen rynkowych)

Ferma Szkoły Rolniczej Wielkopolskiej Izby Rolniczej w Janowcu (byłe zakłady ogrodnicze W. I. R.)

Szczegółowe cenniki na życzenie

nr 6448

OGŁOSZENIE

Państwowy Zakład Zdrojowy w Ciechocinku ogłasza niniejszym przetarg ofertowy na wyłączną sprzedaż Ciecho-cińskich produktów leczniczych, tj. szlam, ług, solanka gazowana do picia i okłady borowinowe.

Formularze ofertowe są do otrzymania w Państwowym Zakładzie Zdrojowym w Ciechocinku i w sklepie Państwowego Zakładu Zdrojowego w Warszawie przy ul. Świętokrzyskiej 12.

Wypełnione formularze ofertowe wraz z dowodem wpłaty wadium należy nadsyłać do dnia 28 listopada 1933 r. pod adresem Państwowego Zakładu Zdrojowego w Ciechocinku w zalakowanych kopertach.

Państwowy Zakład Zdrojowy w Ciechocinku zastrzega sobie prawo wyboru oferenta i przeprowadzenia dodatkowo ustnego przetargu.

Dyrektor Zakładu Zdrojowego.
St. Wiśniewski.

ng 6228

W znanym lokalu

„Tu się jada jak u Matki“

przy ulicy Wjazdowej 9 odbędzie się w sobotę, 11. bm

Wieczorek Familijny

Specjalność:

Gęś św. Marcińska z pyzami

na który jaknajprzejmiej zaprasza

zg 20 404 Aleksander Krüger.

Poważna Organizacja w Poznaniu poszukuje od zaraz biegłej

STENOTYPISTKI

polsko niemieckiej z znajomością języka francuskiego. Zgłoszenia należy kierować do Kurjera Poznańskiego pod dg 2102

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy. 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:

1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2305, z 21205, d 1811

i t. d. = 1 słowo

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 11

1. SPRAZEDAŻE

Meble

najtaniej A. Baranowski
Poznań Podgórna 13.
Pg 4100-23.59

Pocztówki historyczne
hurtowne i detaliczne - Helon,
Dąbrowskiego 4 obok P. K. O.
Katalogi gratis. zdg 84 526

Gramofony - Płyty
mechanizmy - reparacje puleca
F. Balań Woźna 12 zdg 79 539

Magazyn mebli
Józef Baranowski
Wrocławska 19
Ceny najniższe. Pg 4196-33.97

Konia
dobrego silnego sprzedam. Ulica
Kościelna 39 Jeżyce zdg 85 414

Futra
karakulowa żrebecz czarne i brzo-
zowe piżmowcowe w wielkim
wyborze poleca Łajewski Po-
znań. Gwarna 20 dg 2 088

Frendzle
taśmy, pasy, gurtki, chwasty me-
blowe i dekoracyjne poleca po-
cena fabrycznych fabryka pas-
manterji „Pasamon” skład fa-
bryczny, Poznań św. Marcin 18.
Pg 4808-38.1

Meble
najtaniej u Bakosia
ul. Wenecjańska 1
Most Chwaliszewski przy Krzy-
żu zdg 84 760

Restauracje
kawiarne sprzedam Oferty Kur-
jer Poznański zdg 85 134

Skład tytoniowy
z hurtowni sprzedaż od szeregów
lat istniejący przy głównej ulicy
w Poznaniu z trzypokojowym
mieszkaniem do sprzedania Zgło-
szenia do Kurjera Poznańskiego
zdg 85 249

Tokarkę
zegarmistrzowską
korzystnie sprzedam Relewicki,
Kolejowa 47 zdg 85 689

Plaszcz
damskie - dziewczęce
poleca Jaworska
Nowa 11. I piętro zdg 85 406

Meble używane
wielkim wyborze najtaniej. Dom
Komisowy Wroniecka 6/8.
Pg 5 208-43.42

Plaszcz
surdutowy czarny sprzedam -
szczeniła osoba Skarbowska I -
m 5. II. zdg 85 092

Filia plekarska
z powodzeniem na sprzedaż Chwa-
liszewski 29/30 m. I. zdg 85 687

Maszyna
do szycia okazynie bardzo do-
brym stanie Ogrodowa 20 nar-
ter mieszkanie 3. zdg 85 747

Piec
duży stojaki z marmurową płytą
sprzedam Dąbrowskiego 33
zdg 85 749

Kuchnię westfalską
skrzypce koncertowe korzystnie.
Debiec ul. Górecka. przy moście
Cebulski zdg 85 755

Maszynę
do szycia damską korzystnie. Po-
znańska 28/30 m. 19. zdg 85 757

Maszynę
do szycia Singer sprzedam Pol-
na 29 mieszkanie 10 zdg 85 764

Futro
jasne piżmowce od 5-7 Marszał-
ka Focha 33. mieszka. 4 zdg 85 765

2 aparaty
radiowe na anodę kompl. tanio
na sprzedaż Kwiatowa 10 IV. p.
zdg 85 888

Fortepian
tanie sprzedam. Szewska 2 mie-
szkanie 3 zdg 85 885

Pianino
okazja Waly Leszczyńskiego 2
- 0. zdg 85 777

Ejektorka
ornetka kordelas kapelusze strze-
lecki, rajer futro Zgłoszenia
Kurjer Poznański zdg 85 821

Skład
galanterji papieru w Poznaniu z
powodu wyjazdu tanio sprzedam.
Oferty Kurjer Pozn zdg 85 840

Kłosek
z powodu choroby korzystnie
sprzedam Oferty Kurjer Po-
znański zdg 85 839

Codziennicze
świeże baterie uznane za naj-
lepsze dosarcza Kastor św. Mar-
cin 55 zdg 2 111

Wysprzedaż całkowita
Ceny likwidacyjne
starożytnie i okazynie: Meble,
srebro, porcelane obrazy żyran-
dole broń starożytna wiele in-
nych. Antykwarja Antoniego
Pióro Al Marcinkowskiego 28
Pg 5 465-45.44

Pianino
krzyżowe czarno poler. 750 zł
B. Sommerfeld. Poznań 27
Grudnia nr. 15. nr 6 457

Podwozie
samochodowe. 3 tonnowe na
wóz mleczarski sprzedam Da-
browskiego 100. zdg 85 894

Parcele
1200 kwm przy Grawuldzkiej
sprzedam 6 zł kwm Maciejewski
Zwierzyńska 8. telefon 6206.
zdg 85 996

Gospodarstwo
50 morg 18 km od Poznania -
cena 14 000. Adres Kurjer Po-
znański zdg 85 873

300
morg pszennej. awentarze. ce-
na 88 000 Jaskiewicz. Poznań.
Fredry 6 zdg 85 861

Samochodzik
dwuosobowy 600 zł Dąbrow-
skiego 33. zarafa od 11-1.
zdg 85 933

Ślubne
obrazki własny wyrób para od 6
do 100 zł zegarki od 8 zł po-
leca Chwikowski. św. Marcin
40 zdg 85 919

Wyjaśniamy - że
tylko w podwórzu
Wroniecka 24
znajduje się Hurtownia Porcela-
ny - Tamże kupuje się i najko-
rzystniej. - Serwis stolowe -
Szkło stolowe - Porcelane - Al-
pake - Całkowite wyprawy -
zdg 85 979

Stwierdzenie
u swych znajomych jak długo
już grają na bateriach anodo-
wych mokrych nie wymagają-
cych ładowania wyrobu F-my
Ognio. Poznań. W. Garbary 19.
Nowe cenniki z szematami.
P 5600/1-43.85/0

Przy dworcem Ławica
i kościele w Krzyżownikach je-
szcze kilka parcel budowlanych
na sprzedaż Informacje Majet-
ność Swadim - Poznań Gwar-
na 9 I. p. zdg 86 017

Korzystnie
sprzedam Poznań-Staroleka zie-
mie ogrodowa 3 1/2 morgi. 10
groszy mkw. wprost właściciela.
Również pod budowę Aleja
Reymonta działka 6 Zagalew-
ski. zdg 85 750

Maszynę
Singera, okrągłe zegonko, jak
nowa sprzedam Zgłoszenia Z6-
rawa 19 21 m 9. zdg 85 963/4

Pianino
zpanej mark. tanio na sprzedaż.
Kreta 5 mieszkanie 13.
nr 4224

Winogrona
kuracyjne złotych 7.50. orzechy
włoskie 11.- m.6d kuracyjny
17.50. pieciok'ozramowe opakowa-
wania franko zaliczka. „Po-
dole” Zaleszczyki. zdg 83 700

Frakowy
garnitur figura średnia sprzedam
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 85 932

Narzędzia
kowskie na sprzedaż Buźny,
Trzemeszno nr 6491

Gramofon
szafkaowy nowy Focha 20 - 6
zdg 86 001

8 koni
na sprzedaż. Dolna Włda 31.
zdg 85 973

Kolonjalkę
sprzedam korzystnie dres Kur-
jer Poznański zdg 85 971

Futrol
95 zł. damskie nowe (czarne
żrebecz) sprzedam Górna Włda 10
m. 9. zdg 85 966

5. .UPNA

Fortepian
Bechstein Blüthner kupi gotów-
ka Betting Leszno zdg 85 106

Meble używane
wszelkiego rodzaju kompletne po-
koje oraz pojedynki ze sztuki ku-
puje przyjmuję do sprzedaży ko-
mowej na bardzo dogodnych
warunkach Poznańsk Dom Ko-
misowy Dom nikańska 3
Pg 4240-42 94

Warsztat
stolarski Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 85 701

Maszynę
(pisanie) „Mignon” kupi Oferty
Kurjer Poznański zdg 85 737

Dom
w Poznaniu przy wpłacie 10 000
zł kupi. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 85 800

Kozuch
dla stróża. wysoka figura kupi.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 85 790

Klatkę
mosiężną dla kanarka Oferty
Kurjer Poznański zdg 85 756

Motocykl
w dobrym stanie kupi. Podać
dokładny opis Oferty do Kur-
jera Poznańskiego zdg 85 889

Teologiczne
dzieła całe biljoteki. Antykwar-
jat Woźna 19. zdg 85 887

Pianino
kupi. Oferty Kurjer Poznański
zdg 85 898

Plaszcz
męski. zimowy. Oferty Kurjer
Poznański zdg 85 900

Tapczan
kupi. Oferty z ceną Kurjer
Poznański zdg 85 940

Białe
wóz mleczarski do sprzedaży
ulicznej bez - ewtl. z pasen a-
mi kupi. Zgłoszenia do Ku-
rjera pod zdg 85 955

Regaly
stosowne do drogiej ewentl z
naczyniami kupi Oferty Kur-
jer Pozn. zdg 85 939

Złoto
stare kupuje wcale dzienne cenę
Chwikowski św. Marcin 40
zdg 8 918

Pieco
cuklarniczy orzeszowy kupi F-ma
Gaede 8-ty Wojciech 29.60
zdg 86 018

Cegły
okazynie kupi Oferty Kurjer
Poznański zdg 86 066

Kupuję
złoto, srebro, lombardowe kwity.
Przyjmuję reparacje. Zegar-
mistrz. Pocztowa 1
zdg 85 949

Dywan
3 x 4 m dobrze utrzymany kupi
za gotówkę Oferty z podaniem
jakości i ceny upraszam Kurjer
Poznański zdg 86 036

6. KAMIENICE

Kamienice
centrum dochód 11 000 za 75 000.
wpłat 45 000 Tomczak Wier-
zbice 31 zdg 85 381

Emeryt
kolejowy b wyższy urzędnik o-
bejmie administrację domów za
skromnym wynagrodzeniem Ła-
skie zgłoszenia Kurjer Pozn.
pod zdg 85 733

Wille
dwa trzymieszkanie w większy
ogrodz blisko tramwaju kościół
i rynku Poznań zamienie na dom
jednomieszkańcowy przy ulicy
w ogrodzie, dopłać 6 500 zł
lub sprzedam 28 000 zł. Oferty
Kurjer Poznański zdg 85 720

Dom
Rynek Śródecki: dochód roczny
2 700. cena 27 000. wpłaty 17 000.
Administrator Dutkiewicz Chwa-
liszewo 70 zdg 85 813

Kamienica
trzykondytorowa, średnia część Po-
znańska 47 000 wpłaty 30 000. -
Malecki Rybaki 20a
zdg 85 847

Kamienica
centrum 78 000 wpłaty 50 000 -
Bloch Poznań Długa 5.
zdg 85 948

Wille
nowobudowana 8 mieszkaniowa
sprzedam 47 000 wpłaty 35 000
dochód 6 000 Maciejewski Zwi-
rzyńska 8 telefon 62-66.
zdg 85 905

Kamienice
trzykondytorowa dochód 10 000 sprze-
dam 60 000 bez pośrednictwa -
Oferty Kurjer Pozn zdg 86 002

Wille
1 lub 2-mieszkanie w Pozna-
niu zaraz kupi. Gotówka. Adres
Kurjer Poznański zdg 85 969

7. PIENIĄDZ

Dom
Poznaniu śródmieście u 11 000 rocz-
nie sprzedam tanio gospodarz -
Oferty Kurjer Poznański
zdg 85 431

10 000 zł
gotówki posiadam oczekuje pro-
pozycji Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 85 845

Poszukuje
200 zł. pod zastaw Oferty Kur-
jer Poznański zdg 85 882

8. DO WYNAJĘCIA

Matejki 58
wolne 7 pokoj. remontowane. na-
przeciw parku Wilsona centralne
ogrzewanie. Zgłoszenia tele-
fon 71-61. zdg 85 508

5 pokojowe
I piętro wolne. Gospodarz Dł-
ga 3 telefon 2316 dg 2 108

Mieszkanie
7 pokojowe komfort I p Ma-
raziejki 66 korzystnie zaraz. -
Oferty Kurjer Poznański
zdg 84 787

Trzypokojowe
komfortowe mieszkanie Łazara
Chelmońskiego 17 mieszkanie 7.
zdg 85 708

Mieszkanie
2 pokojowe komfortowe Jeżyce
pewnemu lokatorowi Oferty Ku-
rjer Poznański zdg 85 758

Trzypokojowe
komfort przy wolne. Adres Ku-
rjer Poznański zdg 85 762

300
wolnych mieszkań sła-dów stró-
żstwa ubikacje piekarnie -
czynsz miesięczny. Związek go-
spodarzy Wierzbice 27.
zdg 85 977

Trzypokojowe
dwunokojowe
Włda wskaże Rex Marcina
33 - 4 zdg 85 877

Mieszkanie
3 pokojowe kuchnia na sprzedaż
kompletnym umeblowan em.
Gen Koscińskiego 26 m 19.
zdg 85 788

1 grudnia
6 pokojowe s'oneczne III. mie-
szkanie centralnie ogrzewane -
św. Józefa 5 Włażność u go-
spodarza Zwierzyńska 5 zdg 85 831

2 pokoje
kuchnia w Górczynie wynajmie
gospodarz Czysny zgóry. Zgło-
szenia Kurjer Poznański
zdg 85 850

Willa
trzykondytorowa kuchnia komfort.
weranda ogródek. zaraz Polna
27. m. 8. zdg 85 864

2 pokoje kuchnia łazienka. willa min od tramwaju Górczyn Czesiochowska 11 zdg 85 921

Pięciopokojowe komfortowe 1 grudnia do wynajęcia Niezolewskich 7 Górecka. zdg 86 013

2 pokoje słoneczne komfortem parter. Jeżyce. Ogrodowa 6 - 4 zdg 86 005

Mieszkania różnych wielkości. Związek Gospodarzy Wojciecha 2 m. 1 zdg 85 950

Trzypokojowe kuchnia zaraz wydzierżawie. Promienista 48 Łazarz. zdg 85 948

2 pokojowe kuchnia 65. - Włokopolska 10. II. od godz. 9 - 16. zdg 85 854

Dwa pokoje umeblowane używanie kuchni wynajme. Oferty Kurjer Poznański zdg 85 707

9. SZUKA MIESZK. Pokoju naterenowego gdzie bede mógł wykonywać lekkie prace stolarskie. również kupie ławke stolarska. Oferty Kurjer Pozn. zdg 85 803 4

Mieszkania 1-2 pokojowe kuchnia posiadają małżeństwo. Czynsz ewentualnie kwartał z góry. Oferty Kurjer Poznański zdg 84 793

Mieszkania 2 pokojowego z kuchnią od gospodarza poszukuje młodsze sponożenie małżeństwo. Współpracownik niniejszego pisma) Punktualny płatnik. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 78 801

2 wazki 1 pokojowego kuchnia od gospodarza poszukuje młode małżeństwo. urzędnik pół roku z góry Oferty Kurjer Poznański zdg 85 702

Wyższy urzędnik Dyrekcji Kolejowej w Poznaniu pewny płatnik poszukuje 4-5 pokojowego mieszkania z przynależnościami od 1-go grudnia. Złozszenia pod "Pewny płatnik" do Kurjera Poznańskiego. zdg 85 734

Trzypokojowego komfortem. Złozszenia warunki Kurjer Poznański zdg 85 746

Urzędniczka państwa 1 2 pokoi kuchnia. porządnym domu Łazarz. Pośrednicy wyłącznie Oferty Kurjer Poznański zdg 85 815

Bezdzietny urzędnik państwowy poszukuje pokoju kuchnia od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn zdg 85 816

1 lub 2 pokoje z kuchnią poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 85 784

Bezdzietne małżeństwo poszukuje od gospodarza próżnego pokoju. ewentl. kuchnia. Złozszenia Kurjer Poznański zdg 85 906

Pokój lub 2 z kuchnią na Jeżycach poszukuje. Placę rok z góry Oferty Kurjer Poznański zdg 85 860

Wyższy urzędnik 2 osoby poszukuje 3-4 pokojowe Oferty cena Kurjer Poznański zdg 85 853

Młynska 12 I. prawo utrzymania. zdg 85 696

Elegancki Oleszkowskiego 8 m 9 zdg 85 693

Pokój Mstejski 52 m 9 zdg 85 691

Inteligentnym białom Wielka 18 - 14 zdg 85 251

2 panom słoneczny frontowy Górna Włda 24 mieszkanie 8. zdg 85 732

Pokój lub dwa wszelkimi wygodami. elektryczność centralne ogrzewanie łazienka. telefon do wynajęcia zaraz Wielka 7 m 10 zdg 85 726

Ciepły Wały Królowej Jadwigi 5 a m 7 zdg 85 714

Panienska na wspólny pokój Marcina 33 4. zdg 85 879

Niekrepujący ciepły Czesława 8 m 18. zdg 85 796

Pokój panu Młynska 13 mieszkanie 7. zdg 85 790

Nobliwy centralne Składowa 1 - III. I. m. 17. zdg 85 789

Czysty niekrepujący. elektryczność. łazienka panu pani. Nowy Rynek 13 I p m 4. zdg 85 786

Pokój Ogrodowa 12 m 25 zdg 85 822

Od 15-go wolne dwa czyste pokoje. Wrocławska 30 m. 21 zdg 85 844

Jedno - dwuosobowy utrzymaniem bez Ogrodowa 19. mieszkanie 3 zdg 85 836

Pokój utrzymaniem. - Słowackiego 35. mieszkanie 9 zdg 85 836

Dwuosobowy pokój. Góra Przemysłowa 4 m 21. zdg 85 901

Frontowy elektryczność Niezolewskich 2. m. 5. zdg 85 805

Inteligentnym słoneczny frontowy balkonem. W. Garbary 43 m 8 zdg 85 895

Słoneczny dwuosobowy Ogrodowa 15. 8. zdg 85 872

Pokoju 20 - Łazarz. Jeżyce poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 85 780

Jeżyce 1. 12 pokój (możli wie fortepianem). Oferty cena Kurjer Pozn. zdg 85 781

Próżnego zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 85 807

Próżnego pokoju poszukuje Cena Kurjer Poznański zdg 86 014

Pokoju próżnego. Oferty Kurjer Poznański zdg 86 000

Panienska skromnego pokoju Oferty Kurjer Poznański zdg 85 967

15 - 20 pokoju panienska Oferty Kurjer Poznański zdg 85 699

13. LOKALE 2 pokoje frontowe przy w. Marcynie na bura oddam - awr lub 1. 1. 34. Oferty Kurjer Pozn. zdg 84 897

Lokal parterowy. dwa okna wystawowe Stary Rynek 40 I i petro dwie ubikacje zaraz do wydzierżawienia. Złozszenia Parowańska 6v Marcina 66-67 m 16 zdg 84 654

Lokal handlowy 3 pokojowym w centrum nadający się na każdą branżę prócz kolonialnej jest do wynajęcia od zaraz Oferty Kurjer Poznański zdg 85 492

Obszerny skład urzędowy. składnica blisko Placu Wolności od nowego roku oddam. Oferty Parowańska 6v Marcina 66-67 m 16 zdg 84 654

Skład na każdą branżę. pokój kuchnia. Marynarska 9 zdg 85 902

Szukam zaraz ubikacji restauracyjnej lub destyl. Oferty Kurjer Poznański zdg 85 856

Składnice sucha potrzebuje Kromczyński. Marcinkowskiego 5. zdg 85 985

Ubikacje przemysłowe handlowe fabryczne. Składnice wydzierżawia gospodarz. Wielkie Garbary 39 zdg 4 245

14. DZIERŻAWY 20 mórg pszennej roli w Ratajach w dzierżawie właścicieli Kędziora Sieroca 5/6 właściciel Nowej zdg 85 728/9

Duży skład przyległym mieszkaniem najlepszym położeniu miasta Głodziska zaraz korzystnie wydzierżawie M. Włocłazki. Grodzka sk. Szeroka 27 zdg 6473

Oddam dzierżawę 900 zwinia. 75 fun inwentarza kompletnie 6 lat zotówki 13 000 lub też administracja. Złozszenia Kurjer Pozn. zdg 84 730

Młyn parowy doskonale prosperujący na Pomoczu do wydzierżawienia możliw. w 50 stółki kapital potrzebny 25 do 30 000 zł. Złozszenia z referencjami do Kurjera Poznańskiego zdg 85 480

Piekarnia w mieście. 7000 m szkiełców - pełnym biegu. odpowiadająca przepisom sanitarnym natychmiast do wydzierżawienia. Cena 2 500. Złozszenia Kurjer Poznański zdg 85 910

Koncesję na wyszynk napojów alkoholowych ulokują Oferty Kurjer Poznański zdg 85 848

Ostrzeżenie! Tylko prawda w Centralna Michalowskiego tuczy szybko! zdg 85 957

Dla Panów Koszulki wierzchnie sportowe. frakowe z awfiru marquiset. tylko jedw. popieliny Koszulki nocne. Tylko najlepsze skarpetki kraj. wafki polca po cenach najniższych Fabryka Bielizny i Schuber Wrocławska 3 Pierw. zorzędin Dział miarowy Zamówienia wykonuje w 3 godzinach. Pg 4791-33.36

Ciała swedzenie oraz wszelkiego rodzaju wyrzuty skórne usuw krem Laim-Age (z kognikiem). Idealny nieszkodliwy kosmetyk usuwający wady naskórka. ng 4513

Bielizniarka poleca się poza dom Złozszenia Kurjer Poznański zdg 85 883

Koldry przerabia poszywa Smoczyńska. Kwiatowa 8. zdg 85 825

33. ŻENKI Studentka zamężna 21 poszukuje męża o n. na wyższym stanowisku. Złozszenia fotografii do Kurjera Poznańskiego zdg 85 716

Kawaler nauczyciel lat 30 bez nałogów. młodyj zacznie domowe z o. szczeniściami pragnie poznać pannę do lat 25. dobrego charakteru. w celu matrymonialnym rzecz traktuje się poważnie. dyskretna zapewniona. Łaskawe oferty wraz z fotografiami proszę nadesłać do Kurjera Poznańskiego pod zdg 85 911

24. NAUKA Kursy kroju szycia roboty ręcznych warunk. bardzo korzystne. Marii Magdaleny 1 m 7 zdg 1849.50

Nauczycielka udzieli tanio sumiennie korepetycji. Oferty Kurjer Poznański zdg 85 479

Kto wyucza gruntywnie tańców dancosowych. Oferty Kurjer Poznański zdg 85 791

Studentka pomoże dzieciom szkolnym lekcjach godzin 0.50 Oferty Kurjer Poznański zdg 85 855

Akademicki Kurs Tańca Makowskiego Dzień 8 godzina Pl. Wolności 14 a Pg 5 608-57.809

26. ROZRYWKA Ramon Navarro oraz p. Magdalena Ewans w dramacie "Nauz mi. Kochać" ostatnie dwa dni w kinie "Sfinks" Pg 5577-57.297

Kursy Tańców Wituskowski Gwarna 19. Pg 5596-57.301

Londyńska Maszalnarska 8 poleca swym bywalcom miły pobyt. Koncert. zdg 85 974

27 SZUKA PRACY Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Młody żelaznik obznajomiony w branży kolonialnej poszukuje jakiegokolwiek posady z skromnym wynagrodzeniem Łaskawe oferty proszę skierować do Kurjera Poznańskiego pod zdg 85 794

Portjer język polski, niemiecki, francuski; poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Oferty Kurjer Pozn zdg 85 514

Nauczycielka szkół Polka konwersacja francuska niemiecka. muzyka szuka posady prywatnej. Wymagania skromne. Marszałka Focha 33. mieszkanie 11. Zofia Benental. Osobiście od 3-5 zdg 84 767

Urzędnik gospodarczy kawaler. lat 29 szkoła rolnicza 9 lat praktyki. obeznany dokładnie w uprawie roli hodowla inwentarza prowadzeniem kasałkowie referencje dobre. poszukuje posady zaraz lub od 1. 1. 34. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 85 908

Służąca szuka posady do wszystkiego. Złozszenia Kurjer Poznański zdg 85 690

1 000 kaucji złoży kupiec za posadę w przedsiębiorstwie handlowym Oferty Kurjer Poznański zdg 85 740

Kucharka młoda znająca kuchnię warszawską przyjmie posadę Oferty Kurjer Poznański zdg 85 738

Pomocnik gastronomiczny wieksza kaucja poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdg 85 724

Dziewczyna uczciwa czysta poszukuje posady do wszelkiej pracy domowej od 15. 11. Oferty Kurjer Poznański zdg 85 713

Ekspedjentka rzeźniczna znająca także ekspancję kolonialną szycie domowe gospodarstwo. pilna. uczciwa poszukuje posady Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 85 773

Urzędnik gosp. kawalerzysta był podof. W. P. niekarany. samotny lat 29 ukończona szkoła rolnicza i handl. 7 lat praktyki w osi. posiadze 3 lat. świadectwa bardzo dobre. poszukuje posady urzęd. rozp. lub disarza zaraz ewtl. później. Początkowo za utrzymanie później za małym wynagrodzeniem. Złozszenia Poste Restante. Za. niemyśl. Dowód osobisty 121.32. zdg 25 774

Dziewczyna uczciwa z dobrem świadectwami inoszukuje posady zaraz lub 15-go. Oferty Kurjer Poznański zdg 85 802

Krawczyńni szuka zaraz szycia po domach w mieście lub na wsi 2 zł dziennie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 85 752

Dziewczyna młodsza uczciwa poszukuje pracy do wszystkiego zaraz lub od 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 85 759

Leśniczy emeryt z polskimi i niemieckimi oczym rutynowany zamłow. leśnik zdrow w silie wieku 10 lat w państwie. zarządca lasów prywatnych wiekszych majątn upraw. szuka posade lub odpowiednia zarad. ewentl. jako samotny zaraz lub od 1. 1. 34 r. Chlubne długolnie świadectwa w sw. refer. może przedłożyć Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 85 772

Posługaczka poszukuje posady dobiegim świadectwami Oferty Kurjer Poznański zdg 85 817

Dziewczyna poszukuje posady do wszystkiego 15 miesięcznie Oferty Kurjer Poznański zdg 85 810

Osoba średnim wieku z gotowaniem poszukuje odpowiedniej posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 85 760

Młodsza dziewczyna szuka jakiegokolwiek zajęcia Oferty Kurjer Poznański zdg 85 598

Dziewczyna z dobrem gotowaniem poszukuje posady do wszystkiego Oferty Kurjera Pozn. zdg 85 585

Osoba inteligentna lat 23 dobrze gotująca przyjmie posadę w charakterze gospodyni. kucharki. najchętniej do bezdzietnego państwa. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 85 376

Pomocnik kolonialnej ma- jacy hurt. detal biuro poszukuje posady miejscowość obojetna. Oferty Kurjer Pozn zdg 85 554

Dziewczyna do wszystkiego lub aca dzieci szuka posady zaraz Oferty Kurjer Poznański zdg 85 519

Praktykant ledny poszukuje posady Złozszenia Chudziński Leszno zdg 85 516

Gospodyni - kucharka samodzielna znająca dobra kuchnię poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdg 85 602

Pracza przyjmuje prace w dom i poza dom Ceny niskie Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 85 534

Osoba uczciwa. lat 32 s. erota w smutnem położeniu prosi o posadę do prac domowych bez prania. Znajomość kuchni obywnia. telekiej miejscowości obojetna. Oferty urd do Kurjera Pozn. zdg 85 564

Dziewczyna szuka posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 85 666

23 - letnia dobrze gotuje poszukuje posady. chętnie wyjedzie do samotnych osób Oferty Kurjer Poznański zdg 85 617

Dziewczyna uczciwa i czysta z gotowaniem szuka od 15 11 miejsca u lepszego państwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 86 306

Krawcowa na garderobe damska chłowieca. przerobki futer. szuka posady po domach na wyjazd. Złozszenia Kurjer Pozn zdg 85 582

Zdrowa dziewczyna wieksza z -rotowaniem dobre świadectwa. szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 85 579

Samodzielnka ksiązkowa maszynista poszukuje posady wynagrodzenie skromne Oferty Kurjer Poznański zdg 85 663

Syn uczciwych rodziców poszukuje nauki rzeźnicwa Oferty Kurjer Poznański zdg 85 098

Piekarz z 9 letnią praktyką szuka posady Oferty Kurjer Poznański zdg 85 095

Syn uczciwych rodziców z prowincji poszukuje nauki rzeźnicwa. Ł. Wojciechowski. Kórnik zdg 85 488

Inteligentna osoba lat średnich ze skromnymi wymaganiami. muzykalna. znająca język niemiecki prowadzenie kuchni. przyjmie posadę zarządczyni domu. wychowawczyni. do towarzystwa lub podobna zaraz ewentualnie później. Oferty Kurjer Poznański zdg 84 239

Rzadca gospodarczy lat 46 samotny bezdzietny 20 lat praktyki dobremi świadectwami i referencjami w ostatniej posadzie 14 lat poszukuje posady od 1 4 34. najchętniej na osobny folwark. Oferty uprasza Kurjer Poznański zdg 84 956

Tokarz z dwuletnią praktyką szuka jakiegokolwiek posady. Łaskawe oferty uprasza się do Kurjera Poznańskiego pod zdr 78 566.

Dziewczyna pracownia poszukuje posady do restauracji od 15. Miejsowość obojetna Oferty Kurjer Poznański zdg 85 470

Posługaczka uczciwa sumienna z dobrem gotowaniem poszukuje posady przychodniej na popołudnie lub na stałe najchętniej na Jeżycach. lepszy dom Oferty Kurjer Poznański zdg 85 478

Uczennica w trzecim roku z branży towarów krótkich poszukuje posady od zaraz lub od 15. 11. Oferty Kurjer Poznański zdg 85 494

Uczciwa dziewczyna z dobrimi świadectwami poszukuje posady do wszystkiego od zaraz Oferty Kurjer Poznański zdg 85 451

Studentka praw poszukuje miejsca sekretarki u adwokata Oferty Kurjer Poznański zdg 85 474

Posługaczka młoda poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdg 85 494

Posługaczka szuka posługi szycia Oferty Kurjer Poznański zdg 85 530

Dobra krawcowa do wszystkiego w dom szuka zajęcia Niezolewskich 2. m 11 zdg 85 489

Gospośnia - kucharka z długoletnim św adectwami - obecna 7 lat zna samodzielnie prowadzenie gospodarstwa wszelkie prace domowe przyjmie posadę od 1. 1. lub wcześniej. Oferty Kurjer Poznański zdg 85 553

Posługaczka z dobrimi świadectwami szuka posługi Złozszenia Oredownik zdg 85 754

Niemka
z lepszym wykształceniem, lat 24 poszukuje posady do większego dziecka celem nauczania języka niemieckiego, również pomaga przy zadaniach szkolnych. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 85 680

Panienska
pracowała 4 miesiące w rzeźnictwie w Niemczech poszukuje posady w składzie rzeźniczym lub piekarni od 15. 11. Oferty Kurjer Poznański zdg 85 763

Dziewczyna
do wszelkiej pracy ogólniejszej gotowaniem ostatnią miejscę 7 lat. Miejscowość obojetna szuka posady zaraz lub 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 85 706

Chłopiec
uczniwy poszukuje jakiegokolwiek pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 85 880

Ekspedjentka
do cukierni-piekarni córka wo- wy wojennej poszukuje pracy. Posiada 4 lata praktyki. Łaskawe zgłoszenia uprasza Towarzystwo Pomocy Inwalidom Wo- jennym Poznań, ul. Kozia 8, pokój 5. telefon 29-94. zdg 85 795

Maturzystka
po służbie wojskowej poszukuje posady w biurze, banku lub urzędzie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 85 792

Nauczycielka
zimn. doskonale języki z konwersacją. dobra muzyka. miła w pożyciu przyjmie posadę. Szczegółowe oferty Kurjer Pozn. zdg 85 776

Krawcowa
szuka pracy w dom 2. z. dzien- nie. Oferty Kurjer Poznański zdg 85 782

Samodzielnka
służąca z dobrem gotowaniem. wynagrodzenie skromne szuka pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 85 835

Energiczna
Kongresowianka lat 28 poszukuje posady stałej do gospodarstwa podwózkowego. ewentl. zarządzającej domem trzyletnie swia- dectwa znajomość książkowości gospodarce kochająca również dzieci Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 85 892

Sierota
poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdg 85 841

Pomocnik gastronomiczny
gwarancja gotówkowa poszukuje posady zaraz Oferty Kurjer Poznański zdg 85 809

Inteligentna
panienka szuka jakiegokolwiek po- sady. Oferty Kurjer Poznański zdg 4226

Magister
filozofii (matematyk) przyjmie jakiegokolwiek posadę Oferty Kur- jer Poznański zdg 85 892

Pracznica
tanie pierze. Andówna. Górna Wilda 49 m. 7. zdg 85 891

Dziewczyna
z gotowaniem szuka posady. — Oferty Kurjer Poznański zdg 85 876

Dziewczyna
samodzielnym gotowaniem. szu- ka posady. świadectwa dobre. Oferty Kurjer Pozn zdg 85 938

Uczniwa
dziewczyna z dobrem gotowa- niem poszukuje posady od 15. 11. Oferty Kurjer Pozn. zdg 85 925

Sierota
umiejąca gotować, szyc. pościel własną. szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 85 924

Szukam
posługi za spanie Oferty Kur- jer Pozn. zdg 85 920

Kto
dopomoże biednej studentce do ukończenia W. S. H. daniem ko- repetycji lub jakiegokolwiek za- jęcia Oferty Kurjer Poznański zdg 86 016

Ogrodnik - sofer
lat 27. z długolentą praktyką. dzielny w swoich zawodach po- szukuje posady. Oferty uprasza się do Kurjera Poznańskiego zdg 86 015

Nauczycielka
dyplom szuka posady Francu- ski, łacina niemiecki muzyka. praktyka Oferty Kurjer Poznań- ski zdg 85 999

Małopolanka
przyjmie posadę do wszystkiego. Świadectwa dobre. Oferty Kur- jer Poznański zdg 85 946

Pomocnik
antekarski, katolik, dobrze po- lecony przyjmie zaraz posadę lub zastępstwo. Agencja Kurjera Poznańskiego. Leszno. nr 6495

Inteligentna
wdowa po przemysłowcu. lat 31. dobrej prezencji, obeznana wszel- kimi galeziami rosnodarstwa poszukuje zajęcia u samotnej lub dwojga osób. Może być towa- rzyszka, pielęgniarka starszej osoby. Łaskawe zgłoszenia po- daniam warunków do Kurjera Poznańskiego zdg 85 913

Zegarmistrzyni
zamiejscowa w średnim wieku. zaufana poszukuje posady w składzie warsztacie lub jako za- rządczyni domu. Oferty uprasza do Kurjera Poznańskiego zdg 85 912

Posługaczka
uczniwa szuka posady Oferty Kurjer Poznański zdg 85 972

Sympatyczna
szuka posady z gotowaniem do wszystkiego. wynagrodzenie ob- jętne chętnie na wyjazd. Zgło- szenia Kurjer Pozn. zdg 85 962

Młodsza
ekspedjentka rzeźnicza szuka po- sady od 1. 12. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 85 959

Szukam
posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 85 952

28. WOLNEMIEJSCA

Magistra
z jednoroczną praktyką lub młod- szego asystenta poszukuje od 1-go grudnia. Apteka pod Lwem w Tczewie. zdg 2105

Kuchmistrz
rutynowany z wykwintną kuch- nią warszawska i franc. może się zgłosić pisemnie. Wymagane świadectwa tylko b. dobre pier- szorzędnych restauracji i wa- warunki Hotel Bast. Inowroc- ław zdg 2045

Panienska
mająca zamiar nauczyć się goto- wania przy dobrem kucharzu może się zgłosić jako elewka — Adres wskazuje Kurjer Poznański zdg 85 709

Poszukujemy
kilka pań zarobek pewny. Zgło- szenia z dokumentami w sobotę od 3-5. Miłycka 9 m. 4 zdg 85 717

Fryzjer
potrzebny. Marz. Focha 189 zdg 85 718

Domokrążcy
poszukiwani. Sprzedaż herbaty. Kaucja 10 zł. Adres wskazuje Kur- jer Poznański zdg 85 711

Fryzjerka
dobra potrzebna Warunki. odpły- sy świadectw. Oferty agencja Kurjera Poznańskiego. Września. zdg 85 712

Dziewczyna
gotowaniem najchętniej prowinc- cji Półwiejska 12 m. 7. zdg 85 710

Służąca
do wszystkiego z gotowaniem po- trzeba od zaraz lub 15. Aleja Wielkopolska 11 (druza willa na lewo od mostu) parter. zdg 85 741

Dziewczyna
wszystkiego. gotowaniem. pran- niem. Strumykowa 35. m. 1. — skład. zdg 85 798

Służąca
gotowaniem k. chajaca dzieci za- raz. Adres wskazuje Kurjer Po- znański zdg 85 937

Stolarze
czeladników zaraz przyjmie na prowincje. Zgłoszenia Piatkowski św. Marcin 31. l. p. zdg 85 935

Fryzjerka
Libelta 12. zdg 85 922

Fryzjerka
potrzebna zaraz Dabrowskiego 79. zdg 85 923

Dziewczyna
uczniwa. pracownia z gotowa- niem dobrimi świadectwami — kochająca dzieci najchętniej sie- rota. Agencja Kurjera w Lesz- nie. nr 6494

Młynarz
sumienny dzielny fachowiec obe- znany z prowadzeniem motoru na rope potrzebny zaraz. Zgłoszenia do Oredownika pod nr 6497

Uczeń
fryzjerski Za Bramką 4 zdg 85 743

We wszystkich miejscowościach
Panowie do organizowania kom- pletów pań. na naukę krawieczy- zny poszukiwani. Tomaszewski Poznań, Skarbowa 4. m. 15. 10-2. dg 1966

Służąca
potrzebna gotowaniem. Piotra Wawrzyniaka 5 mieszkanie 6 — Zgłoszenia od 6-7 wieczorem. zdg 85 882

Dziewczyna
do wszystkiego (bez gotowania) znająca język niemiecki Oferty Kurjer Poznański zdg 85 785

Ekspedjent
dzielny do wyszynku najchętniej z prowincji zaraz lub później po- trzeba. Odśisy świadectw do Kurjera Poznańskiego rz 4228

Młodsze
przystojne. dobrze prezentujące się panienki do obsługi gość przyjmie od zaraz Salon Roz- rykowy 27 Grudnia 6 Zgło- szenia od 5-6 zdg 85 917

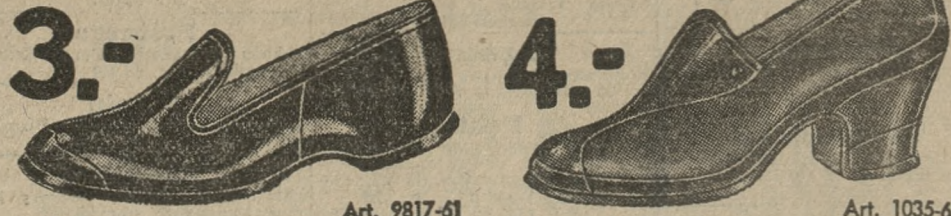
Praktykantka biurowa
dobrze pisząca na maszynie — ewentl. znająca powielanie po- szukiwana Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 86 093

Osoby
inteligentnej do samodzielnego prowadzenia domu gruntowna znajomość kuchni drobną pra- rowaniem bielizny poszukują. Ma- jętność pod Poznaniem. Wyma- gana pierwszorzędne referencje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 85 994

Fryzjerka
zaraz Libelta 13. zdg 85 990

ZNÓW ZNIŻAMY!

— od 13. XI. —

Art. 9817-61 Męskie kałosze z językiem i bez języka. Na ciepłej podszewce zł. 4.—
Art. 1035-65 Deszczówki damskie w czarnym, brązowym i szarym kolorze.

Art. 3762-00 Dziecięce buciki z krowiej skóry na gumowej podszewie. Nr. 35-38 ze zł. 10.— na zł. 8.—
Art. 3262-00 Trwale dziecięce duboksy na skórzanej po- dszewie. Nr. 35-38 ze zł. 16.— na zł. 14.—

Art. 1345-03 PRUNELKI zł. 6.—
Art. 1055-10 Elegancie - na ciepłej podszewce.

Art. 0767-00 Do pracy nasze bagażce z nieprzemakal- nej skóry i na gumowej podszewie.
Art. 3057-00 W tych bucikach na ciepłej podszewce i skórzanej podszewie zachowacie ciepło nogi

Mamy pończoszki i skarpetki w wielkim wyborze. SKORZYSTAJCIE Z NASZEJ WIELKIEJ ZNIŻKI CEN! Odwiedźcie nas!

Pg 5 609-B 1202

Potrzebny
od zaraz elew leśny za zwrotom kosztów utrzymania własnego. Zgłoszenia wraz życiorysem pro- simy skierować do Nadleśnictwa Nowina per Chobienice powiat Wolsztyn. dg 2123

Książkowa
bilansistkę poszukuje od 1 grud- nia przedsiębiorstwo zbożowe w Toruniu. Podać zadane wynagro- dzenie i dołączyć odpisy swia- dectw do „Par” w Toruniu pod 420. Pg 5 602-64.115

Fryzjerka
potrzebna Chelmońskiego 17. zdg 86 045

Uczeń
na instalatora potrzebny zaraz. Zgłoszenia ul. Kościelna 1. — Warsztat. dg 2122

Uczennica
do składu rzeźniczego tylko z dobrimi poleceniami zaraz po- trzeba. Golał. Wodna 2. zdg 85 970

Szofera
Ford z gwarancją poszukuje. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 85 958

Humor zagraniczny

— Co porabiają pani córki?
— Nie wychodzą zamąż.
(Le Rire — Paryż). S F.

TEATRY

Poznań, piątek, 10. 11.
TEATR POLSKI: Dziś — „Pan Geldhab”.
Sobota, 11. 11. „Wesele”.
TEATR WIELKI (Opera)
Dziś przedstawienie za- kupione.
Sobota, 11. 11. „Straszny Dwór” z gościnnym wy- stępem Józefa Woliń- skiego.
Niedziela, 12. 11. „Baron Cygański”.
TEATR NOWY: Dziś — „Gotówka”.
Sobota, 11. 11. „Gotówka”.
Niedziela, 12. 11. o godz. 3 po poł. „Król Mędrak”, bajka dla młodzieży i dzieci.
Niedziela, 12. 11. o godz. 8 wiecz. „Gotówka”.
TEATR NOWOŚCI: Dziś — Nieczynny.
Bydgoszcz, sobota, 11. 11.
TEATR MIEJSKI: Sobota, 11. 11. o godz 4: bajka „Za siedmioma górami”; o godz. 8: „Przyjaciele”.
Niedziela, 12. 11. o godz. 4: „Fräulein Doktor”.
Niedziela, 12. 11. o godz. 8: „Moja siostra i ja”.

KINA APOLLO METROPOLIS
NASZE
KINA PROGRAMY
NAJTANSZE NAJLEPSZE
nr 5 418/9
KINA

Poznań, piątek, 10. 11.
APOLLO: „Szpieg w ma- sce”.
COLOSSEUM: Biały Upiór.
CORSO: „Okret zaginion- nych dziewcząt” oraz „Minuta przed dwunastą”.
METROPOLIS: „Szpieg w masce”.
ORZEL: „Pod gradem kul”.
ODEON: „Biały Upiór”.
PROMIEN: „Chata Wujka Toma”.
RENAISSANCE: „Morder- stwo przy rue Morgue”.
ROXY: „Zemsta Tonga”.
SFINKS: „Naucz mnie ko- chać”.
SŁONCE: „Jej Królewska Mość”.
TECZA-Lazarz: „Syn Mi- mowoli”.
TECZA-Wilda: „Jego Eks- celencja Subjekt”.
WILSONA: — „Eskadra śmierci”.

Bydgoszcz, sobota, 11. 11.
ADRIA: „Pieśń nad pie- śniami” z Marleną Die- trich.
APOLLO: „Pożegnanie z grzechem”.
BALTYK: „Postrach gór” z Ken Maynardem oraz „Uroda życia”.
KRISTAL: „Kawalkada” z Clive Brook, najnowszy tygodnik Foxa oraz „Jamboree w Godöllö”.
MARYSIENKA: „6 godzin życia” oraz „Romanse cy- gańskie” z Brygidą Helm.
REWJA: „Narzeczona z lo- terji” z Janetta Mac Do- nald. na scenie rewja pt „Tylko za gotówkę”.
SŁONCE: „Trzech Djabłów” i na scenie rewja p. t. „Hallo, to my”.

Przedpłata na miesiąc listopad 1933 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł. 3.20 w agencjach w m.ście zł. 3.50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł. 3.70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł. 4.14, kwartalnie zł. 12.40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł. 7.50, w innych krajach zł. 9.50. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszłość w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.
W wydaniach wielkoczęściowych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 44 61 14 76 33 07 35 24 35 25 40 72 w niedzielę święta i nocą tylko 14 76 35 24 40 72 filja Stary Rynek 25 55 — P K O Poznań nr 200 149

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 25 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej 100 gr. na stronie drugiej 120 gr. przed wiadomościami potoczniemi 200 gr. od 1-lamowego mil- metra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u straża; do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do godz. 11. większe dłuższe według możności. Drobnie ogłoszenia (najwyżej 100 słów, w tem 5 nagłówkowych); słowo nagłówkowe (tuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania wydawnictwo nie odpowiada.